

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a Bán, S. Szabó & Partners Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. _____ ügyvéd (1051 Budapest, József nádor tér 5-6.) által képviselt **Autocolor Festékgyártó és Forgalmazó Kft.** (2051 Biatorbágy, Erdővári Ipartelep) I.r., a dr. _____ ügyvéd (_____) által képviselt **Ergolakk Kereskedelmi Kft.** (1032 Budapest, Föld u. 69. I/4.) II.r. és a dr. _____ ügyvéd (_____) által képviselt **Auto Finish Kft.** (1141 Budapest, Mogyoródi út 188.) III.r. felpereseknek a dr. Bak László bírósági képviseleti irodavezető által képviselt **Gazdasági Versenyhivatal** (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.; lev. cím: 1391 Budapest 62., Pf. 211.) alperes ellen **versenyügyben hozott Vj-2-730/2010. (az egyes eljárás alá vontak számára betekintheső iratváltozatok: Vj-2-731/2010. - Vj-2-739/2010.; nyilvános iratváltozat: Vj-2-740/2010.)** számú egybefoglalt közigazgatási döntés **határozati részének felülvizsgálata** iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az I.r., a II.r. és a III.r. felperesek kereseteit elutasítja.

Kötelezi az I.r. felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg az alperesnek 300.000 (azaz háromszázezer) forint perköltséget, valamint az államnak – az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására – 1.500.000 (azaz egymillió-ötszázezer) forint kereseti illetéket; kötelezi a II.r. felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg az alperesnek 100.000 (azaz egyszázezer) forint perköltséget, valamint az államnak – az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására – 858.000 (azaz nyolcszázötvennyolcezer) forint kereseti illetéket; kötelezi továbbá a III.r. felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg az alperesnek 200.000 (azaz kétszázzezer) forint perköltséget, valamint az államnak – az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására – 1.500.000 (azaz egymillió-ötszázezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított tizenöt nap alatt van helye fellebbezésnek, amelyet a Fővárosi Törvényszékhez címzetten, a jelen bíróságnál kell írásban, öt példányban előterjeszteni.

I n d o k o l á s

Az I.r. felperes gazdasági társaság elsősorban a PPG Nexa Autocolor márkanévű személygépkocsi, motorkerékpár és haszonjármű javítófestékeinek magyarországi importjával és belföldi forgalmazásával foglalkozik, a márka magyarországi képviselője, emellett 2004-től a termékpaletta részét képezik a MaxMeyer gépjármű javítófestékek, valamint a Selemix ipari festékrendszer. Az 1990-ben alapított cég kezdetben kizárólag festékeket, töltőalapozókat és készítményeket forgalmazott, jelenleg azonban már minden, az autófényezéshez szükséges terméket árusít, az eladás mellett a termékek használatához kapcsolódó szolgáltatásokat is

nyújt, pl. a szakemberek elméleti és gyakorlati szakképzése, a veszélyes hulladék elszállítása és a heti gyakorisággal végzett házhozszállítás. A II.r. felperes gazdasági társaság 2001-ben alakult, és azóta fa-, építőanyag-, szaniteráru nagykereskedelmével foglalkozik, a németországi BASF Coatings AG gyár Glasurit márkájú autójavító festékeinek kizárólagos magyarországi forgalmazója. Előbb közvetlenül szolgálta ki a felhasználókat, valamint területi forgalmazókon keresztül értékesítette a termékeit, 2004-től szakmai szerviz-szolgáltatások biztosításával több disztribúciós központot hozott létre. A III.r. felperes gazdasági társaság 1993-ban kezdte el tevékenységét, mint a PPG magyarországi kizárólagos forgalmazója, és ezzel egyidőben az Indasa portugál csiszolópapír márka kizárólagos magyarországi forgalmazója is lett. Az évek során a termékpaletta változott, a III.r. felperes ma az említett márkák mellett a 3M, Festo kéziszerszámokat és Iwata szórópisztolyokat is forgalmazza, komplett skálával rendelkezik az autókereskedések és független autófényező műhelyek napi szinten való ellátásában.

A gépjármű javítás költségeinek, egyebek mellett részét képezi az autófényezés költsége. A Casco és a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás alapján végzett gépjármű javítási munkák jelentős részénél a biztosítók és a javítóműhelyek ún. kárkalkulációs szoftverek (Eurotax, Audatex) segítségével számolják el egymás között a javítás költségét, mely szoftvereket a gépjárművek sérüléseinek kijavításához szükséges költségek meghatározására fejlesztettek ki. A kárkalkulációs szoftverekben szereplő autófényezési átlagköltség kiszámítására úgy kerül sor, hogy a kiválasztott festékanyag importőrök félévente megadják kiskereskedelmi áraikat az Eurotax Glass's Magyarország Kft-nek (a továbbiakban: Eurotax), amely cég az árlistákat továbbküldi a fényezési átlagköltséget meghatározó független vállalkozásnak. A fényezőanyag importőrök által megadott kiskereskedelmi árlisták azonban a per tárgyát képező időszakban olyan listaárak voltak, amelyekből az adatot szolgáltató importőrök az értékesítések több mint 90%-ában átlagosan 35-45% kedvezményt adtak, tehát a valósánál magasabb árlisták megküldésével felfelé torzították a javítási munkák elszámolásának alapjául szolgáló fényezési átlagárát, mellyel a velük kapcsolatban álló javítóműhelyeknek próbáltak kedvezni.

Az alperes versenyhatóság 2010. február 15-én indította meg versenyfelügyeleti eljárását az I.r., a II.r. és a III.r. felperesekkel és más eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben, vizsgálva, hogy az autók újrafényezéséhez használt fényezési anyagok legnagyobb hazai importőrei és a gépjármű javítások során használt kárkalkulációs szoftverek üzemeltetői egyeztettek-e a gépjármű fényező- és segédanyagok áremeléséről, valamint az autószervezetek biztosításra történő javítás során elszámolható díjainak nagyságáról; azt is vizsgálta, hogy a félévente összeülő ún. Fényező Tanács (melyben a fényezőanyag importőrökön kívüli egyéb vállalkozások is képviseltették magukat, így pl. biztosítók, szakmai érdekképviselői szervek, kárszakértők) végzett-e olyan tevékenységet, amely befolyásolta a kárkalkulációs szoftverek által kiszámított fényezési átlagár mértékét, vagy korlátozta-e új szereplők piacra lépését. Eljárása eredményeként az alperes a 2014. augusztus 1-jén kelt, felülvizsgálni kért határozatával a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 77. § (1) bekezdés d) pontja alapján megállapította, hogy az I.r., a II.r. és a III.r. felperesek, továbbá a perben nem álló Alami Kereskedelmi és Ipari Kft., a Duplakk Kereskedelmi Kft., az Eurotax Glass's Magyarország Autóinformatikai Kft., a Kaméleon Mix Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. és a Servind

Budapest Kereskedelmi, Ipari és Szolgáltató Kft. „f.a.” eljárás alá vont vállalkozások legalább 2004. január 1-jétől 2010. február 15-éig jogsértést követtek el, amikor a Magyarországon forgalomban lévő kárkalkulációs szoftverekben alkalmazott hazai fényezőanyag átlagárát közvetett módon, a valósnál magasabb szinten határozták meg. Ezen összehangolt magatartás a Tptv. 11. § (1) bekezdésébe és (2) bekezdés a) pontjába ütközik, mivel a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet ki, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 101. cikk (1) bekezdés a) pontjának megsértésével az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalomba is ütközik, mivel célja vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása. A megállapított jogsértés miatt az alperes az eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben a Tptv. 78. § (1) és (3) bekezdései alapján versenyfelügyeleti bírságot szabott ki, az I.r. felperessel szemben 71.200.000 forint, a II.r. felperessel szemben 14.300.000 forint, a III.r. felperessel szemben pedig 32.700.000 forint összegben; a felperesek részére részletfizetést engedélyezett. Az alperesi versenyhatóság ugyanakkor – végzéssel – a versenyfelügyeleti eljárást a következő vizsgált magatartások tekintetében megszüntette: a fényezési árindex megállapítására irányuló magatartás, az adatszolgáltató importőrök árlistáinak az Eurotax honlapján való közzététele, illetve a fényezési árindex Fényező Tanács tagjaival való közlése, a fényezőanyag importőrök áremelésének összehangolására irányuló magatartás, a fényezési átlagköltség számításához szükséges adatszolgáltató vállalkozások körének korlátozására irányuló magatartás; az alperes a versenyfelügyeleti eljárást – valamennyi vizsgált magatartás tekintetében – több más eljárás alá vont vállalkozással szemben megszüntette.

Határozatának indokolásában rögzítette az eljárás megindításának körülményeit (I. fejezet), az eljárás tárgyát (II. fejezet), az eljárás alá vont vállalkozásokat (III. fejezet), a vizsgált piacok jellemzőit (IV. fejezet), részletezte a vizsgálat által feltárt tényeket (V. fejezet), összefoglalta az eljárás alá vontak észrevételeit (VI. fejezet), bemutatta döntése jogi háttérét (VII. fejezet), majd elvégezte a feltárt tények jogi értékelését (VIII. fejezet), végül foglalkozott az eljárási és egyéb kérdésekkel (IX-X. fejezetek) is.

Egyebek mellett kiemelte, hogy a fényezési átlagköltség számításához a vizsgált időszak nagy részében kilenc adatszolgáltató vállalkozás járult hozzá, az adatszolgáltató vállalkozások – nyolc fényezőanyag importőr (köztük a felperesek) és egy segédanyag importőr – különböző időpontban váltak állandó adatszolgáltatóvá, azonban az megállapítható, hogy valamennyiük legkésőbb 2004 óta adatszolgáltató, és ezen időponttól kezdve az adatszolgáltató vállalkozások köre lényegében nem módosult. A fényezőanyag-árindex meghatározásának folyamatában a fényezőanyag importőrök az Eurotax részére az általuk forgalmazott fényezőanyagok nettó kiskereskedelmi árlistáit továbbították, a beszerzett bizonyítékok és nyilatkozatok alapján megállapítható volt, hogy a vizsgált időszaknak legalább a 2004. január 1-jét követő részében a kiskereskedelmi listaárak jelentősen eltértek az adatszolgáltató importőrök által ténylegesen alkalmazott áraktól. Az importőrök a gyakorlatban különböző kedvezményeket alkalmaztak, listaáron kivételesen történt értékesítés, több olyan importőr is volt, aki listaáron egyáltalán nem értékesített. A benyújtott árlisták valóságtartalmát tovább csökkentette, hogy az egyes importőrök – így a II.r. felperes – meghamisított árlistákat adtak be. Összességében megállapította, hogy az Eurotaxnak benyújtott kiskereskedelmi listaárakat tartalmazó adatok nem tükrözik a fényezőanyag importőrök általi értékesítések árszintjét, így a valós piaci (átlag)árak helyett torzított, jóval magasabb árak kerülnek a kárkalkulációs

szoftverekbe.

Az ellentmondó nyilatkozatok miatt az nem volt megállapítható, hogy akár az Eurotax egyoldalú utasítása alapján, akár a Fényező Tanács kifejezett döntése alapján került volna sor a kiskereskedelmi listaárak benyújtására. Ez a tény az eljárás alá vontak előtt ismert volt. Mint ahogy az is ismert volt az eljárás alá vontak előtt legalább 2004-től, hogy listaáras adatszolgáltatásuk nem tükrözte az általuk ténylegesen alkalmazott árakat, mivel az adatszolgáltató importőrök az adatszolgáltatás során benyújtott árlistáikhoz képest jelentős kedvezményeket alkalmaztak a gyakorlatban. A Fényező Tanács ülésein több alkalommal is felvetődött és éles vitákat váltott ki a biztosítók és az importőrök között a nem valós áron történő adatszolgáltatás. Az tehát minden kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a Fényező Tanács ülései megfelelő alkalmat szolgáltatottak arra, hogy a fényezőanyag importőrök számára világossá váljon, hogy 1) az adatszolgáltatást valamennyiük listaáron teljesíti és 2) a listaárak nem tükrözik a valós piaci árakat, az egyes importőrök jelentős kedvezményeket adnak kiskereskedelmi árlistáikból. E körülmények lehetővé tették az adatszolgáltató importőrök számára azt, hogy egymás viselkedésének ismeretében azonos módon cselekedjenek az adatszolgáltatás tekintetében akkor is, amikor már tisztában voltak azzal, hogy listaáras adatszolgáltatásuk a fényezési átlagköltség valós szintjének torzulásához vezet. A valódi ártól eltérő listaárak beadása valamennyi adatszolgáltató importőr esetében megfigyelhető magatartás volt.

A vizsgálat nem tárt fel az adatszolgáltató importőrök közti közvetlen megbeszélésekre utaló irati bizonyítékot, azonban több bizonyíték is alátámasztja, hogy a listaárak beadása nem indokolható külső okon alapuló gazdasági racionalitással. Az adatszolgáltató fényezőanyag-importőrök abban voltak érdekeltek, hogy minél nagyobb mennyiségű fényezőanyagot értékesítsenek a javítóműhelyek felé, ez azonban nem indokolja azt, hogy ilyen mértékben elváljon egymástól az értékesítésben használt valódi, és az elszámoló rendszerhez szolgáltatott fiktív listaár. A magatartás eredményeként előálló, a valós értékesítésnél lényegesen magasabb elszámoló árakat ugyanis semmilyen külső gazdasági racionalitás nem magyarázza, annak oka kizárólag a fényezési munka valós költségeknél magasabb áron történő elszámolhatósága. Az eljárás alá vontak semmilyen olyan érvet nem hoztak fel az eljárás során, amely indoklná a listaáron történő adatszolgáltatás szükségszerűségét. A valós ártól gyökeresen eltérő árlisták benyújtása nem volt racionálisan indokolható magatartás olyan körülmények között, amikor az adatszolgáltató importőrök zöme 90% fölötti mértékben kedvezményesen értékesítette termékeit, sőt egyes importőrök egyáltalán nem értékesítettek listaáron. A feltárt bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a fényezőanyag importőröknek érdekében állt a valós árnál magasabb listaárak benyújtása. Bár az importőröknek közvetlen anyagi haszna nem származott a magasabb árlisták benyújtása miatt kialakuló magasabb hazai fényezőanyag-árszintből, hiszen ez a többlet a fényezést végező műhelyeknél csapódott le, ugyanakkor több irati bizonyíték is utal arra, hogy az adatszolgáltató importőröknek fontos volt, hogy a velük szerződéses kapcsolatban álló javítóműhelyek minél magasabb áron számolhassanak el. Alacsonyabb elszámolási ár esetén ugyanis az adatszolgáltató fényezőanyag importőröknek sokkal élesebb árversenyt kellett volna vívniuk egymással és más fényezőanyag márkákkal annak érdekében, hogy meg tudják tartani ügyfélkörüket. Az adatszolgáltató importőrök a valósnál magasabb árlisták megküldésével tehát a velük szerződéses kapcsolatban álló javítóműhelyeknek próbáltak meg kedvezni, és ily módon tudták elérni azt, hogy az általuk importált drágább festékanyagokkal való fényezést is biztosan elszámolja a biztosító. Egy

alacsonyabb fénnyezési átlagár mellett ugyanis veszélybe kerülhetett volna a legdrágább festékekkel végzett munkák biztosítók általi kifizetése, és így félé volt az adatszolgáltató importörök által forgalmazott festékeknel olcsóbb festékek térnyerése.

Mindezek alapján összességében megállapította, hogy az eljárás alá vont fénnyezőanyag importörök összehangolták magatartásukat a tekintetben, hogy az Eurotaxnak a valós áránál lényegesen magasabb listaárakat nyújtottak be a biztosítók általi elszámolás alapjául szolgáló fénnyezőanyag árszint magasán tartása érdekében, mely magatartás célja az adatszolgáltató importörök meglévő piacának védelme volt. E magatartás, mely a fénnyezőanyag átlagárak közvetett meghatározásán keresztül az eljárás alá vont fénnyezőanyag-importörök meglévő piacának védelmét célozta, ezért versenysértő.

Az ún. műhelyindex alkalmazásával kapcsolatban kiemelte, hogy a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok arra utalnak, hogy számos biztosító éppen amiatt nem alkalmazott 100%-nál magasabb műhelyindexet 2008-at követően, mert a Fénnyező Tanács ülésein nem sikerült elérni azt, hogy a kárkalkulációs szoftverhez szolgáltatott adatok a valós árakat tükrözzék, amire válaszul a biztosítók megtagadták a továbbiakban a 100%-nál magasabban megállapított műhelyindexek alkalmazását. A bizonyítékok tehát éppen arra utalnak, hogy műhelyindex alkalmazásának visszaszorulása a jogsértő magatartás éveken át történő elhúzódásának eredménye.

Rámutatott, hogy a megállapított jogsértés, annak közvetett árrögzítő jellegére tekintettel, versenyskorlátozó célú. A jogsértés megállapításához a megállapodás tényleges piaci hatásának vizsgálata így elvileg szükségtelen. Rögzítette ugyanakkor, hogy bár empirikusan nem mutatható ki a vizsgálat során beszerzett adatok alapján, hogy a biztosítási díjak kifejezett növekedéséhez vagy az indokoltnál lassabb ütemű csökkenéséhez hozzájárult a jogsértő magatartás, azonban a jogsértés ilyen hatás kiváltására alkalmas lehetett; megállapította, hogy a magatartás nemcsak versenyskorlátozó célú összehangolt magatartásnak minősül, hanem alkalmas lehetett versenyskorlátozó hatás kiváltására is.

A bíróság kiszabása körében a releváns forgalmi adatokból indult ki. Értékelte a jogsérelem súlyát. E körben, a verseny veszélyeztetettségének megítélésakor azt vette figyelembe, hogy a jogsértés a verseny árdimenzióját érinti egy olyan piacon, ahol a jogsértésben résztvevő adatszolgáltató importörök a teljes hazai kárelszámolási piacon alkalmazandó fénnyezési átlagár kizárólagos közvetett meghatározói, illetve az Eurotax ezen elszámolás működtetője. Továbbá figyelembe vette, hogy a jogsértés alkalmas lehet a legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező ún. A kategóriás fénnyezőanyag importörök piaci helyzetének stabilizálására. Ugyanakkor a fénnyezési termékek árának közvetlen meghatározására vagy közvetlen piacfelosztásra nem került sor, így a megállapodást közepesen súlyosnak értékelte. A jogsértés piaci hatása körében figyelembe vette, hogy az eljárás alá vontak együttes piaci részesedése az importörök esetén 50% alatti, az Eurotax esetén 10% alatti, tehát nem jelentős. Ugyanakkor a kárkalkulációs szoftverek alkalmazása a tömeges elszámolásokat végző biztosítók számára alapvető fontosságú termék és a jogsértés a kárkalkulációs szoftverek piacának egészére hatást gyakorolhat azáltal, hogy a jogsértéssel érintett adatok alapján kalkulált átlagárát vásárolja meg a piacot uraló Audatex is. Kis mértékben enyhíti e körülmény súlyát, hogy az Audatex szoftverében lehetőség van egyedi adatok beállításával a fénnyezési átlagérték módosítására, valamint az is, hogy biztosítással lefedett káresemények egy részének elszámolása nem kárkalkulációs szoftverek igénybevitelével történik. Szem előtt tartotta a vállalkozások viszonyulását a jogsértéshez. Álláspontja szerint az eljárás alá vontak magatartása felróható,

mivel az eljárás alá vontak a magatartásuk jogsértő voltával tisztában lehettek, illetve ez tőlük elvárható lett volna. A II.r. felperes felróhatóságának fokát súlyosabbnak értékelte, mert a tényleges kiskereskedelmi árlistája meghamisításával próbálta meg még torzítottabbá tenni az elszámolás alapjául szolgáló fényezési átlagárat. Figyelembe vette, hogy a jogsértésben részes eljárás alá vontak azonos, aktív szerepet tölthettek be a jogsértésben és a rendszer fenntartásában. A III.r. felperes esetén enyhítő körülményként mérlegelte, hogy kötelezettségvállalási szándékát jelezte az eljárás során, ugyanakkor ennek betudására csak csekély súllyal került sor, mivel a kötelezettségvállalási nyilatkozat előterjesztésére csak a tárgyalást követően került sor. A bíróság maximumának vizsgálata keretében megállapította, hogy a bírságközleményének megfelelő pontozásos számítás alapján a felperesek esetében a számított bírság összege meghaladta a törvényes bírságmaximumot, erre tekintettel korrekciót hajtott végre és a bírság összegét leszállította a maximum mértékére.

Az I.r. felperes bírság mérséklésére vonatkozó kérelme kapcsán kifejtette, hogy csak a kedvezőtlen, veszteséges pénzügyi helyzeten, illetve átmeneti, időszakos pénzügyi nehézségeken túlmutató, a vállalkozás sajátos gazdasági környezetét figyelembe véve kivételesnek, különlegesnek mutató súlyosan nehéz pénzügyi helyzet fennállásának igazoltsága esetén lehetséges a bírság mértékének meghatározása során az egyébként kiszabandó bírságösszeg csökkentése, márpedig az I.r. felperes esetén nem mutatható ki ilyen pénzügyi helyzet: árbevétele stabil az utóbbi években, adózott eredménye és üzemi tevékenységének eredménye pozitív, ha enyhén csökkenő tendenciát is mutat.

Rögzítette a részletfizetési kérelmek elbírálásának szempontjait.

A III.r. felperes azon kötelezettségvállalásával kapcsolatban, mely szerint az adatszolgáltatással felhagyna, rámutatott, hogy több, jelenleg is adatot szolgáltató eljárás alá vont importőr nem fejezett ki arra irányuló kötelezettségvállalási szándékot, hogy magatartását összhangba hozza a törvény rendelkezéseivel, enélkül pedig a közérdek hatékony védelme nem biztosítható, emellett az nem is lenne arányos a feltárt jogsértéssel, hiszen – amennyiben minden piaci szereplő így tenné – ez ellehetetlenítené a kalkulációs szoftverek működtetését, megszüntetve ezzel a belőlük származó hatékonysági előnyöket.

A felperesek keresetleveleikben a fenti egybefoglalt közigazgatási döntés határozati részének bírósági felülvizsgálatát kérték.

Az I.r. felperes a keresetlevelében – és képviselője a tárgyaláson – elsődlegesen a határozat megváltoztatásával a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését, másodsorban a határozat megváltoztatásával az I.r. felperessel szemben kiszabott bírság mellőzését vagy mérséklését, harmadikban a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Sérelmezte az ügyintézési határidő túllépését, mely eljárási jogsértés az ügy érdemére kihatott, mivel az alperes azt arra használta, hogy mindaddig vizsgálódott, amíg az eredetileg vizsgált 8-9 magatartásból 1 esetben jogsértést tudott megállapítani.

Álláspontja szerint az alperes a tényállást hiányosan és tévesen tárta fel, a bizonyítékokat önkényesen és ellentmondásosan értékelte, a bizonyítékok mérlegelésének szempontjai nem állapíthatók meg. A határozat sérti a Pp. 336/A. §-át, 339/B. §-át, a Tpvt. 11., 14. és 78. §-ait, a Ket. 50. § (1) és (6) bekezdéseit, valamint 72. § (1) bekezdését, továbbá az Alaptörvény XXVIII. cikkét.

A határozat 7/A. és 7/B. számú táblázatait torzoknak, valótlan helyzetet tükrözőknek tartotta, a

listaárak és kedvezményes árak közti eltérések vizsgálatakor ugyanis nem szűrték ki az átlagtól leginkább eltérő, kiugró értékeket; valójában csak egy-egy termék vagy forgalmazó esetében lehetett lényeges különbség a listaár és a kedvezményes ár között – így azonban megalapozatlan a határozat kiindulópontja. Hangoztatta: nem alkalmazott 200-400% vagy 400-600% közötti marzsokat, és nem jellemezték emelkedő marzsok az árazását sem, amit az előkészítő iratához mellékelte grafikon is szemléltet, az árérése folyamatos csökkenését az előkészítő iratához mellékelte ábra is tanúsítja. Az alperesi határozat 6. számú táblázatát is félrevezetőnek nevezte, az átlagszámítás jellemzően felfelé torzít, az alperes nem számtani átlaggal dolgozott, így a saját számítási metodikájának sem felelt meg. A csatolt grafikon szemlélteti, hogy kedvezményei korántsem olyan nagy mértékűek, mint amit a határozat 194. pontja említ, de még az alperesi ellenkérelem szerinti 35%-ot sem érték el soha.

Kifogásolta, hogy az alperes nem derítette fel kellően a műhelyindex alkalmazásának okát, szerepét, működését. Előadta, hogy az a biztosítottak tényleges kárának megtérítése során játszott szerepet, segítségével a műhelyek valós költségei kerültek elszámolásra, korrigálva a kalkulált előzetes átlagárakat. Súlyos tévedés, hogy az nem volt általánosan elterjedt, valójában az Eurotax és az Audatex szoftverei nélkül nem működnek, azaz a műhelyindex minden esetben alkalmazásra került, annyira volt elterjedt, mint a nevezett szoftverek. Tévedés az is, hogy a műhelyindexet minden árváltozás esetén újra ki kellene számolni, mivel a szoftverek alkalmasak arra, hogy az árváltozásokat azonnal figyelembe vegyék, az újraszámítás szükségessége csak akkor merül fel, ha az adott szervizben technológiai változás van, amely befolyásolja a szerviz árait. Az alperes nem tárta fel, hogy a műhelyindex hogyan épült be az elszámolás rendszerébe, azt az egyes biztosítók a gyakorlatban hogyan alkalmazták, és hogy 2008-tól miért nem került sor annak kiterjedt alkalmazására.

Az alperes figyelmen kívül hagyta, hogy a műhelyindex alkalmazása csak az Eurotax szoftvert használó műhelyek esetében lehetett releváns, az Audatex szoftvere eleve többféle beállítást tett lehetővé, továbbá, hogy a műhelyek valós beszerzési és továbbértékesítési áraik beállításával automatikusan korrigálják a kiszámított fényezési átlagát.

Ha a biztosítók a fényezési átlagáron számolnának el a javítóműhelyekkel, akkor a műhelyek saját árérése nem lenne figyelembe véve az elszámolás során, így jogos, hogy a műhelyek a kárelszámolás során nem saját fényezési anyag beszerzési árakat tüntetnek fel a számlákban, hanem továbbértékesítési és javítási költségeik árát; a műhelyindex alkalmazása szükségszerű e folyamatban.

Álláspontja szerint nem annak van jelentősége, hogy a szervizek milyen anyagot, vagy alkatrészt mennyiért szereznek be, hanem annak, hogy azokat mennyiért értékesítik tovább a javítás keretében a károsultaknak, mert a biztosítók azt fizetik a szervizeknek, amit a biztosított fizetne, ha nem lenne biztosítása, az elszámolásban tehát a fogyasztók felé alkalmazott kiskereskedelmi vagy listaárak a lényegesek. A listaár pedig esetében megegyezett azzal a kiskereskedelmi árral, amelyen bárki vásárolhatott tőle fényezőanyagot.

Hangoztatta, hogy a biztosítói megtérítés nem eredményezett versenyelőnyt az adatszolgáltató importőrök javára. Ha ugyanis a biztosító annyit térített meg a biztosított helyett a szerviz felé amennyibe a fényezőanyag a károsultnak biztosítás hiányában került volna, akkor az elszámolás sem torzult és az adatszolgáltató importőrök sem tudtak versenyelőnyt realizálni. Az alperes által vélelmezett versenyelőny csak akkor lett volna felvethető, ha az adatszolgáltató importőrök listaáraiból képzett fényezési árindex alapján a biztosítók a szervizeknek a károsult által a fényezőanyagnál magasabb árat kellett volna, hogy

megtérítsenek, illet azonban az alperes nem tárt fel.

Az alperes tévesen rekonstruálta a piaci versenyt, nem helytálló azon következtetése, miszerint alacsonyabb elszámolási árak esetén a fényszóanyag importőröknek élesebb árversenyt kellett volna vívniuk egymással és más fényszóanyag márkákkal ügyfélkörük megtartása érdekében. Kiemelte, hogy az egyre növekvő kedvezmények adása éppen a kielezített árversenyre utal; álláspontja szerint nem igaz, hogy a hazai fényszóanyag árszint magasabb, mint a külföldi, de ha még igaz is lenne, ennek akkor sem a versenyhiányos helyzet lenne az oka; álláspontja szerint nem igaz, hogy az Eurotaxnak megadott árlisták bármilyen módon megvédték az adatszolgáltató importőröket az erős versenytől, sőt az A kategóriás fényszóanyag importőrök folyamatosan piacot vesztek; a listaárak kommunikálása legfeljebb az olcsóbb festékanyag importőröknek kedvezhetett; ha a fényszóanyag importőrök kedvezményes árakat kommunikáltak volna, az sem változtatott volna a verseny intenzitásán; emellett a határozat 521. pontjában idézett e-maileket az alperes félreértelmezte.

Állította, hogy az Eurotax egyoldalú utasítására került sor a kiskereskedelmi listaárak adatszolgáltatásra. Az uniós versenyjogi gyakorlatra hivatkozva kifejtette, hogy egyoldalú magatartás esetén csak akkor lehet jogsértést megállapítani, ha bizonyítható, hogy a címzettek tudata találkozott; ez azt jelenti, hogy az Eurotax egyoldalú aktusa csak abban az esetben lehet jogsértő, ha a fényszóanyag importőrök a jogsértő hatás tudatában fogadták el a listaárak adatszolgáltatás tényét, minthogy véleménye szerint nem ez volt a helyzet, így jogsértés megállapítására sem kerülhetett volna sor. Hivatkozott arra is, hogy az ártatlanság vétele és az in dubio pro reo elve feltétlenül érvényesül a versenyeljárásokban, így az alperesnek egzakt módon kellett volna bizonyítania a jogsértést, ha pedig bármilyen más alternatív magyarázat is van az eljárás alá vontak magatartására, jogsértés nem állapítható meg. Hangoztatta, hogy a listaárak adatszolgáltatás az Eurotax elvárása volt, és e magatartás egyébként sem biztosíthatott versenyelőnyt az eljárás alá vontak számára, a jogsértéskénti minősítés értelmetlen.

Hivatkozott az uniós versenyjogi gyakorlatra, kiemelve, hogy egyoldalú magatartás esetén csak akkor lehet jogsértést megállapítani, ha bizonyítható, hogy a címzettek tudata találkozott. Állítása szerint jelen esetben ez azt jelenti, hogy az Eurotax egyoldalú aktusa csak abban az esetben lehet jogsértő, ha a fényszóanyag importőrök a jogsértő hatás tudatában fogadták el a listaárak adatszolgáltatás tényét. Minthogy véleménye szerint nem ez a helyzet, így jogsértés megállapítására sem kerülhet sor. Hivatkozott arra is, hogy az ártatlanság vétele és az in dubio pro reo elve feltétlenül érvényesül a verseny eljárásokban, így alperesnek precíz és megbízható bizonyítékokat kell felhoznia a jogsértés bizonyítására, és ha bármilyen más – a jogsértésen kívüli – magyarázat is van felperes magatartására, akkor nem állapítható meg jogsértés. A jelen esetben a listaárak adatszolgáltatás az Eurotax elvárása volt és a magatartás egyébként sem biztosíthatott versenyelőnyt az eljárás alá vontak számára.

Az alperes a jogsértést közvetlen módon nem tudta bizonyítani, hanem közvetetten, egyéb racionális magyarázat hiányában állapította meg. A felperes szerint azonban racionális magyarázattal cáfolható a jogsértés, az adatszolgáltató importőrök a listaárakat az Eurotaxnak nem vélt vagy valós versenyelőny érdekében küldték el, hanem azért mert az Eurotax ezt így várta el.

A kiszabott bírságot törvénysértően magasnak, aránytalannak, indokolatlannak, és kirívóan okszerűtlennek tartotta. Ilyen mértékű bírság kiszabása szerinte kizárólag a legsúlyosabb horizontális kartell cselekmények esetében alkalmazható és ott is csak akkor, ha a jogsértés

bizonyított. A verseny veszélyeztetése körében figyelembe vett pontszámot az alperes nem indokolta, az egyértelműen túlzó a magatartás piaci hatásának hiányában és arra tekintettel, hogy a listaáras adatszolgáltatás nem érintette a verseny árdimenzióját és nem is lehetett alkalmas az adatszolgáltatók piaci helyzetének a stabilizálására, annak objektív külső körülményre visszavezethető oka volt. Nem vehető figyelembe, hogy a jogsértéssel érintett adatok alapján kalkulált átlagárat vásárolja meg a piacot uraló Audatex is. Álláspontja szerint értékelni kellett volna, hogy a fényezési átlagár korrigálására többféle mechanizmus is létezett. Szem előtt kellett volna tartani, hogy a jogsértésből nem tett szert plusz jövedelemre és piaci előnyre. A felróhatósága kapcsán az alperes semmilyen magyarázatot nem adott, ezért ez önmagában kirívóan okszerűtlen. Az alperes nem mérlegelte teljesítőképességét, a részletfizetési időtartam meghatározásakor sem, pénzügyi helyzete alapján a bíróság összegének csökkentése lett volna indokolt.

Indítványozta az Eurotax, illetve az Audatex képviselőinek () tanúkénti kihallgatását, a szoftverek céljára, az adatszolgáltatás mikéntjére és a műhelyindex szerepére, elterjedtségére vonatkozóan. Ezen bizonyítási indítványhoz csatlakozott a II.r. és a III.r. felperes is azzal, hogy ekként a felperesek által szolgáltatott adatok felhasználására vonatkozó további kérdések is tisztázhatók lennének.

A II.r. felperes a tárgyaláson pontosított keresetében elsődlegesen a határozat megváltoztatásával a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését, másodsorban a határozat megváltoztatásával a II.r. felperessel szemben kiszabott bírság mellőzését vagy mérséklését kérte.

Álláspontja szerint az eljárás tárgyaként megjelölt magatartások közül az információcsere magatartások, a fényező importőrök által eszközölt árváltoztatások fényező tanácsi ülésekhez időzítése, és a fényezési átlagköltség számításához szükséges adatszolgáltató vállalkozások körének meghatározása értelmezhetőek esetében, az egyéb vizsgálati szempontok nem, így a végül jogsértőnek minősített magatartás sem.

Előadta, hogy 2004 óta nem értékesít közvetlenül végfelhasználóknak (a fényező műhelyek számára), termékeit kizárólag három disztribútornak adja el; a végfelhasználói piaccal való közvetlen kapcsolat hiányában pedig fogalmilag kizárt részéről e piac bármilyen befolyásolása. Kiskereskedelmi listaáras értékesítést nem folytatott, tényleges kiskereskedelmi árlista hiányában nem lehet az általa benyújtott árlistát összehasonlítani más, ténylegesen alkalmazott kiskereskedelmi árlistákkal. Kifejtette, hogy az adatkérő nem jelölte meg, hogy konkrétan milyen adatokat kér, így előtte nem volt ismert, hogy nettó nagykereskedelmi vagy kiskereskedelmi árat kell megadnia; a tájékoztatás-kérést álláspontja szerint bármely adatközlő úgy értelmezhetette, ahogy akarta, így akarategység a felperesek között nem valósulhatott meg.

Tévesnek és bizonyítatlannak tartotta azt a feltevést, hogy az Eurotax számára megküldött árlistákat tudatosan meghamisította volna.

Hangoztatta, hogy a Fényező Tanács ülésein nem szólalt fel, és más érdemi magatartást sem tanúsított.

Álláspontja szerint az alperesnek azt kellett volna bizonyítani, hogy a jogsértés elkövetése konkrét befolyásolási vagy megállapodási célzattal történt, márpedig neki ilyen célja soha nem volt, így a marasztalás szubjektív feltétele hiányzik. Hiányzik az objektív feltétel is, mert még passzív módon sem járult hozzá a jogsértés megvalósulásához.

A kiszabott bírság kapcsán sérelmezte a jogsértés versenyt veszélyeztető voltának és piaci hatásának értékelését, mert a disztribútori értékesítés miatt az ő magatartását a többi eljárás alá vonttól eltérően kellett volna értékelni. Kifogásolta az ügyintézési határidő túllépését, azt nézete szerint lényeges körülmények nem indokolták, a határidő-túllépés ügy érdemére kiható jellege kapcsán hangsúlyozta, hogy annak hiányában más előző évi nettó árbevételi adatok lettek volna figyelembe vehetők, ami eltérő összegű bírság megállapításához vezetett volna.

A III.r. felperes a keresetlevelében – és képviselője a tárgyaláson – elsődlegesen a határozat megváltoztatásával a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését, másodsorban a határozat hatályon kívül helyezését, harmadikban a határozat megváltoztatásával a III.r. felperessel szemben kiszabott bírság mellőzését vagy mérséklését kérte.

Álláspontja szerint a határozat sérti a Pp. 336/A. és 339/B. §-ait, a Tpv. 11. §-át, a Ket. 50. § (1) és (6) bekezdéseit, 72. § (1) bekezdését és az Alaptörvény XXVIII. cikkét.

Az eljárással kapcsolatos kifogása volt, hogy az alperes nem azt a magatartást vizsgálta, melyet a vizsgálatot elrendelő végzés tartalmazott, az eljárást indító végzésben közölt tényállás nem egyezik meg a határozatban rögzített tényállással.

Sérelmezte, hogy az alperes az eljárás során kifejtett védekezését indokolás nélkül figyelmen kívül hagyta.

Kifogásolta az ügyintézési határidő túllépését. Hivatkozott a Tpv. 43/H. § (8) és (9) bekezdéseire, valamint 63. §-ára, kiemelve, hogy a megkeresések nagy része, illetve az arra érkezett válaszok – így minden adat, amelyre az alperes a határozatát alapította – a határidő lejártá után ment ki illetve érkezett be a hatósághoz.

Kifejtette: az alapvető logika szabályait sérti az az alperesi okfejtés, mely szerint versenyt korlátozó magatartás, ha a piaci szereplők a listaárakból egyes vevőknek kedvezményt biztosítanak.

Sérelmezte a határozat megalapozatlanságát, nézete szerint az alperes nem jelölt meg olyan bizonyítékokat, melyek a törvényi tényállásnak megfelelő magatartást alátámasztanák, az alperes a rendelkezésére álló adatokból téves következtetéseket vont le, hiányzik a pontosan körülírt cselekmény, nem világos a határozatból, hogy az alperes mely felperesi magatartást minősített mások törvényes érdekeit sértőnek vagy veszélyeztetőnek, kifogásolta, hogy a határozat mellőzi egyes fogalmak definiálását, így nem követhető, hogy az eljárásban ki minősül fogyasztónak, megrendelőnek, vevőnek, igénybevevőnek és felhasználónak (üzletfelek), illetve versenytársnak.

Felhívta a Tpv. 2. §-ában foglaltakat, rámutatva, hogy nézete szerint az adatszolgáltatás nem gazdasági tevékenység. Álláspontja szerint az alperesnek a határozatában az eredmény és a jogsértés közötti ok-okozati összefüggést is igazolnia kellett volna, vagyis azt, hogy a festék ára a fényezési költségeken belül mekkora arányt képviselt. Ennek alátámasztására a versenyfelügyeleti eljárásban szakértő kirendelését is indítványozta, amelynek mellőzése, meglátása szerint, az ügy érdemére kiható, lényeges eljárási jogszabálysértés. Előadta, hogy a javítási költségben a festék ára 1% alatti, ezért vizsgálendő, hogy ez a javítási költségen belül meghatározó tényező-e.

A kiszabott bírság kapcsán kifogásolta, hogy az alperes nem vette figyelembe teljesítőképességét és kötelezettségvállalását.

Indítványozta, hogy a bíróság rendelje el a közigazgatási eljárásban keletkezett jegyzőkönyv leírását.

Indítványozta, az Eurotax és az AZT megkeresését és nyilatkoztatását, továbbá igazságügyi gépjármű szakértő kirendelését abban a körben, hogy a szolgáltatott adatokat ténylegesen felhasználták-e, ha igen, miként, milyen számítási rendszerben, azok korrigálásra kerültek-e és a felhasználás mérhető kihatással lehetett-e a javítási költségekre, a fogyasztók érdekeire.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Fenntartotta a határozatában foglaltakat, mert az álláspontja szerint minden tekintetben jogszerű.

A bíróság a perbe avatkozás lehetőségéről értesítette az Alami Kereskedelmi és Ipari Kft-t, a Duplakk Kereskedelmi Kft-t, az Eurotax Glass's Magyarország Autóinformatikai Kft-t, a Kaméleon Mix Kereskedelmi és Szolgáltató Kft-t és a Servind Budapest Kereskedelmi, Ipari és Szolgáltató Kft. „f.a.”-t, amely társaságok azonban e törvényes lehetőségükkel nem éltek.

A bíróság továbbá, a Tpv. 91/H. § (2) bekezdése alapján értesítette az Európai Bizottságot arról, hogy a perben az EUMSZ – 101. Cikke (az Európai Közösséget létrehozó Szerződés – EKSZ – korábbi 81. Cikke) alkalmazásának lehetősége merül fel.

A keresetek – az alábbiak szerint – nem alaposak.

A bíróság az alperesi közigazgatási határozatot a Tpv. 83. § (1) bekezdése, valamint a Tpv. 84. §-a folytán irányadó Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 324. § (2) bekezdés a) pontja alapján, a Pp. XX. fejezete szerinti eljárásban, a Pp. 339/A. §-a értelmében a meghozatalakor fennálló tények és alkalmazandó jogszabályok figyelembevételével, a Pp. 213. § (1) bekezdése és 215. §-a szerint a kereset és az ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. A tényállást a Pp. 206. § (1) bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló közigazgatási iratok, valamint a felek előadása és a becsatolt okirati bizonyítékok egybevetése alapján, a bizonyítékokat a maguk összességében értékelve és meggyőződése szerint elbírálván állapította meg.

Kiemeli a bíróság, hogy a közigazgatási határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni (Pp. 330. § (2) bek.). A felperes által megjelölt jogszabálysértés szabja meg a bíróság számára azokat a korlátokat, amelyek között a bíróság a közigazgatási határozatot felülvizsgálhatja. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatának irányát tehát a felperes által hivatkozott jogszabálysértés jelöli ki. A kereseti kérelemhez kötöttségről és a keresetváltoztatásról szóló 2/2011. (V. 9.) KK vélemény szerint a kereseti kérelemhez kötöttség elve közigazgatási perben is érvényesül; a bíróság csak a keresetlevélben megjelölt jogszabálysértést vizsgálhatja, kivéve, ha semmisségi okot észlel. A fentiekre figyelemmel, a Pp. 3. § (2) bekezdése szerinti kérelemhez kötöttség, és annak közelebbi meghatározása, a már hivatkozott Pp. 213. § (1) bekezdése és 215. §-a szerinti kereseti kérelemhez és ellenkérelemhez kötöttség az adott esetben azt jelenti, hogy a bíróságnak az alperesi határozat felülvizsgálatát – a jelen perben is – a kereseti kérelemben meghatározott körben kellett és lehetett elvégeznie.

Hangsúlyozza a bíróság, hogy eljárási jogszabálysértés miatt a határozat hatályon kívül helyezésére a Pp. 339. § (1) bekezdésére figyelemmel csak abban az esetben kerülhet sor, ha a

jogszabálysértés súlyos, az ügy érdemére is kiható, és a bírósági eljárásban sem orvosolható. A közigazgatási szervek határozatai felülvizsgálatának egyes kérdéseiről szóló 1/2011. (V. 9.) KK vélemény szerint a fél a közigazgatási szerv határozatának felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozva kérheti; keresetében anyagi és eljárási jogszabálysértésre hivatkozhat, és arra is, hogy a határozat meghozatalakor az alkalmazott jogszabályt tévesen értelmezték. A véleményben foglaltak szerint azt, hogy az eljárási jogszabálysértések az ügy érdemére kihatottak, továbbá, hogy azok figyelembevétele a másodfokú eljárásban elmaradt, a felperesnek kell állítania, és megfelelő módon bizonyítania, továbbá azt az eljáró bíróság a per egyéb adatai alapján értékeli és mérlegeli.

Akár eljárási, akár anyagi jogi jogszabálysértésre is hivatkozzék a felperes, neki mint a pert indító félnek a kötelezettsége a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján a jogszabálysértés bizonyítása, neki kell igazolnia, hogy az alperes határozata a keresetben kifogásolt okból és körben jogszabálysértő. E kötelezettsége – különös tekintettel a közigazgatási perek sajátosságaira – akkor is fennáll, ha jogi jellegű kifogásokra hivatkozik, így minden olyan állítás, kifogás, amely bizonyítatlanul, illetve alátámasztás nélkül marad a perben, a felperes terhére értékelendő. A bíróság a felülvizsgálat alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperesek a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint rájuk háruló bizonyítási teher ellenére nem igazolták kétséget kizáró módon, hogy az alperesi határozat az ügy érdemére kihatóan jogszabálysértő lenne. Az alábbiakban a bíróság e körben elfoglalt álláspontját mutatja be azzal, hogy az egyes felperesek által azonos vagy részben azonos módon hivatkozott jogszabálysértések kapcsán (pl. ügyintézési határidő túllépése) indokait nem ismétli minden felperesnél, azokat csak egyszer fejti ki. Utal arra is, hogy ítéletében kizárólag a felperesek által az első tárgyalásig bezárólag hivatkozott jogszabálysértések vonatkozásában vizsgálódott, a Pp. 335/A. § (1) bekezdésére figyelemmel.

Az ügyintézési határidő túllépésére vonatkozó felperesi érvelés kapcsán kiemeli a bíróság, hogy az alperes számára elintézési határidőt előíró Tpv. 63. § (1) bekezdése, a 63. § (2) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése a mulasztáshoz semmilyen jogkövetkezményt nem fűz. A Kúria a KGD 2011/134. számú eseti döntésében is rámutatott: a jogvesztőnek nem minősülő határidő túllépése – önmagában – nem az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértés. Az 1/2010. számú Közigazgatási jogegységi határozat értelmében a Ket. 4. § (1) bekezdésében meghatározott tisztességes ügyintézéshez és jogszabályokban meghatározott, határidőben hozott döntéshez való jogot sértheti, ha a hatóság a határozat hozatalára megállapított határidőt túllépi és ezzel az ügyfél számára a jogszerű magatartás fennálltának, illetve a szankció alkalmazása törvényi akadályának bizonyítását elnehezíti. A perben rendelkezésre állt adatok szerint az alperesi hatóság részéről nem történt olyan eljárási szabálysértés, vagy mulasztás, amely a felpereseket garanciális ügyféli jogainak gyakorlásában akadályozta, a bizonyítást elnehezítette volna. A felperesek megfelelő tájékoztatást kaptak jogairól és lehetőséget bizonyítékaik előterjesztésére. A felperesek a perben nem igazolták, hogy az ügyintézési határidő túllépése a döntés érdemére e tekintetben kihatott volna, vagyis hogy e jogszabálysértés hiányában más döntésnek kellett volna születnie. Így az alperesi határozat nem volt jogszabálysértőnek tekinthető, az ügyintézési határidő túllépése nem minősült az ügy érdemére kiható súlyos eljárási jogszabálysértésnek. Amint azt az alperes a perben bemutatta, az eljárási határidő túllépésének indoka az adott ügyben az volt, hogy annak megítélése

bonyolult, a jelentős számú eljárás alá vont ellen folyó eljárásban több magatartási elem jogszerűségét vizsgálták, számos (kiegészítő) vizsgálati cselekmény elvégzésére került sor, az eljáró versenytanácsnak is több idejét vette igénybe az ügyben keletkezett jelentős számú irat áttekintése, értékelése. Nem foghat helyt az az l.r. felperesi érv, miszerint az ügyintézési határidő túllépését az alperes arra használta, hogy mindaddig vizsgálódott, amíg az eredetileg vizsgált 8-9 magatartásból 1 esetben jogsértést tudott megállapítani, hiszen a határidőn túl végzett vizsgálati cselekmények éppen az eljárás alá vontak, a felperesek számára hoztak kedvező eredményt: a versenytanács több olyan magatartás tekintetében is megszüntette az eljárást, amelyek tekintetében a vizsgálati jelentés még jogsértés megállapítását indítványozta. A jogállamisághoz fűződő jogbiztonság alkotmányos alapelve általánosságban valóban azt a követelményt támasztja a közhatalmat gyakorló közigazgatási szervek elé, hogy eljárásuk legyen jogszerű, az ügyben az érdemi döntést a törvényben meghatározott elintézési határidőn belül hozzák meg; a jogállamiság elvéből azonban az is következik, hogy az anyagi jogszabályok mindenkire vonatkoznak, azoknak érvényesülniük kell, a közigazgatási szerv ügyintézési határidőt érintő mulasztása nem lehet ok arra, hogy a jogi normák betartatlanul maradjanak vagy, hogy a jogsértések jogkövetkezményei alól a jogsértők mentesüljenek.

A hatóság tényállás-tisztázási kötelezettségével összefüggésben megfogalmazott felperesi kifogás kapcsán a bíróság rámutat: kétségtelenül a megalapozott döntés előfeltétele a tényállás megállapítása, ami a Tpvt. 44. § (1) bekezdése folytán az adott közigazgatási eljárásban is irányadó Ket. 50. § (1) bekezdése alapján az eljáró hatóság feladata. Kiemeli a bíróság, hogy a tényállás a döntéshez szükséges tények összessége. A tényállás megállapítása során a hatóságnak a számításba jöhető tények közül ki kell választania azokat, amelyek az eljárás célja, a döntés érdekében szükségesek, a döntés szempontjából jelentőséggel bírnak. A jelen versenyfelügyeleti eljárásban azok a jogilag releváns tények, amelyek alapján el lehet dönteni azt, hogy a felperesek jogsértést követtek-e el avagy sem, azért való felelősségük megállapítható-e avagy sem, az ügy eldöntésére irányadó anyagi jogi szabályok mentén lehet eldönteni, mely főbb rendelkezések a következők. A Tpvt. 11. § (1) bekezdése szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások társadalmi szervezetének, a köztisztviselőnek, az egyesülésnek és más hasonló szervezetnek a döntése (a továbbiakban együtt: megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki; nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre. A (2) bekezdés a) pontja szerint ez a tilalom vonatkozik különösen a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására. Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdés a) pontja szerint a közös piaccal összeegyeztethetetlen és ezért tilos minden olyan, vállalkozások közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja, vagy hatása a közös piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, így különösen a beszerzési vagy eladási árak, illetve bármely egyéb üzleti feltétel közvetlen vagy közvetett rögzítése. A bíróság álláspontja szerint az idézett jogszabályi rendelkezések alkalmazása szempontjából releváns körben az alperes a szükséges bizonyítékokat beszerezte, azokat okszerűen, az ésszerűség és a logika követelményeinek megfelelően értékelte, mérlegelte, a megalapozottan megállapított tényállásból pedig helytálló ténybeli és jogi következtetéseket vont le, helytállóan állapította meg a jogsértés elkövetését;

határozatát a szükséges körben megindokolta, abból a bizonyítékok mérlegelésének mikéntje egyértelműen kitűnik, mint ahogy nehézség nélkül nyomon követhető az a gondolati folyamat is, amelynek mentén az alperes a döntését meghozta, emellett az alperes a felperesek által a versenyfelügyeleti eljárás során előadott védekezést – beleértve az általuk becsatolt és hivatkozott dokumentumokat – is teljes körűen értékelte, a Tpv., a Ket. és a Pp. vonatkozó (Alaptörvényben foglaltakra is figyelemmel értelmezett) – felperesek által felhívott – rendelkezéseinek sérelme nem volt megállapítható. Megjegyzi a bíróság, hogy a felperesek által közelebbi indokolás nélkül felhívott egyes jogszabályi rendelkezések (pl. Tpv. 14. §) megsértését mélyrehatóan vizsgálni nem tudta, miután az adott jogszabályi rendelkezés mibenléte a kereseti kérelemben konkrét, egzakt módon meghatározott körben nem szerepelt, így e körben a bíróság is csak röviden megállapíthatta, hogy az alperes döntése e jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg.

Az I.r. felperesnek a határozat 7/A. és 7/B. számú táblázataival kapcsolatos előadásával kapcsolatban rögzíti a bíróság, miszerint az eljárás alá vont festékimportőrök által alkalmazott kedvezmények mértékét a vizsgálat teljes körűen feltárta, az alperes pontos és megfelelően feldolgozott adatok alapján vonta le azt a következtetést, hogy az Eurotaxnak megküldött árlistákban nem jelentek meg az importőrök által az esetek döntő többségében alkalmazott, nagy arányú kedvezmények. Annak megállapítása, hogy az egyes festékanyag importőrök milyen mértékű kedvezményeket alkalmaztak és milyen gyakorisággal, nem a hivatkozott táblázatok statisztikai adatain alapul, ahhoz e táblázatoknak semmi köze, a táblázatok célja csupán annak érzékeltetése volt, hogy a festékanyag importőrök átlagosan milyen mértékű marzsot (haszonrészt) realizáltak a vizsgált időszakban, az ábrák átlagokat mutatnak és nem kizárólag az I.r. felperes adatain alapulnak. E táblázatok adatait kiegészíti a határozat 141. pontja, mely kiemeli, hogy a profit marzsnál figyelembe veendő, miszerint az importőröknek a beszerzés költségén túl számos egyéb költsége is felmerül, így megállapítható, hogy a Fényező Tanácsban jelen lévő importőrök ezen költségekkel korrigált átlagos profit marzsa hozzávetőlegesen a 30-50% közötti tartományban mozgott, és egymáshoz képest nem mutatott kirívóan nagy eltérést. A határozat azt is rögzítette (142. pont), hogy a vizsgálat során két nem Fényező Tanács tag importőr is megadta a termékeire jutó átlagos profit marzsot, és mindkét importőrnek hasonló vagy alacsonyabb az átlagos profit marzsa, mint az adatszolgáltató importőröknek. Ebből következően az alperes semmilyen kifogással nem élt az importőrök által realizált piaci marzs tekintetében, a jogsértés bizonyításához ezen adatokat nem használta fel, csupán a piaci háttér bemutatásának körében ismertette. Az egyes festékanyag importőrök által alkalmazott tényleges kedvezmények felmérésére és ebből következtetések levonására a festékanyag importőrök által szolgáltatott adatok alapján került sor. Az importőrök által nyújtott kedvezmények mértéke és ezek átlaga több szempontból is feldolgozásra került az eljárás során; a vizsgálat bekérte az importőrök által alkalmazott kedvezmények átlagos mértékének, valamint a realizált forgalomnak a legnagyobb partnerek szerinti idősorát, majd a beérkezett adatok alapján összegezte az importőrök által alkalmazott kedvezmények forgalommal súlyozott átlagos mértékét és jutott arra a következtetésre, hogy voltak konstansan magas kedvezményeket nyújtó importőrök, akik állandó jelleggel 35-45% közti kedvezményekkel dolgoztak, és voltak olyanok, akik folyamatosan zárkóztak fel ehhez az árszinhez (határozat 194. pont); az importőrök forgalommal súlyozott átlagos kedvezményeinek mértékéről a vizsgálat összegző táblázatát készítette, amely a vizsgálati

jelentésben található: e táblázat mutatja, hogy az I.r. felperes a többi importőrhez képest középen helyezkedik el, átlagos, a vizsgált időszakban folyamatosan növekvő átlagos kedvezmény-mértékkel; azt, hogy az importőrök milyen arányban értékesítettek kedvezménnyel, szintén feltárta a vizsgálat, ezt összegzi az előzetes álláspontban található táblázat, melynek pontos értékeit a vizsgálati jelentés összegzi; a határozat 6. ábrája pedig intervallumos formában tartalmazza az importőrök által nyújtott átlagos kedvezményeket, az intervallum alsó szintjét a vizsgált importőrök adott időszakbeli átlagos kedvezményei közül a legkisebb, a felső szintet a legnagyobb képezi, az intervallumok közepe a Fényező Tanács tag importőrök adott időszaki átlagos kedvezményeinek egyszerű számtani átlagát jelöli, így egy intervallum lényegében a Fényező Tanács tag importőrök adott időszaki átlagos kedvezményeit foglalja magában – az ábrán látszik, hogy a kedvezmények átlaga az idősor végén a legmagasabb, piaci szóródásuk pedig lényegesen kisebb, mint a korábbi időszakokban (határozat 196. pont). Az I.r. felperes által mellékelte grafikon kapcsán kiemelő, hogy az az alperesi megállapításokat nem cáfolja, a felperes által alkalmazott kedvezmény ugyanis ez alapján is minden esetben az alperes által hivatkozott százaléktértek között volt és fokozatosan növekedett. Az I.r. felperes által becsatolt táblázatból pedig megállapítható, hogy a beszerzési árak mindvégig több mint kétszerese volt a listaár, a tényleges eladási ár pedig minden esetben jóval meghaladta a beszerzési árat, a legkisebb árrés esetén is körülbelül annak másfélszerese volt. Kiemelő, hogy a jogsértés szempontjából a kedvezmények mértékén túl kiemelt jelentősége van annak a ténynek, hogy az importőrök által szolgáltatott listaárak lényegében szinte soha, de mindenesetre csak az esetek elhanyagolható hányadában érvényesültek ténylegesen a piacon, amit az I.r. felperes kereseti érvelése sem tudott megcáfolni.

Az I.r. felperesnek a műhelyindexszel kapcsolatos észrevételeire tekintettel hangsúlyozza a bíróság, hogy a versenyfelügyeleti eljárás során számos eljárási cselekmény (tanúmeghallgatás, adatkérés) foglalkozott a műhelyindex kérdésével, több, a biztosítóktól bekért adatszolgáltatás kifejezetten annak alkalmazási háttere feltárására irányult. A határozat V.12. fejezete rögzíti, hogy a műhelyindexet jellemzően a biztosítók és a műhelyek közötti elszámolások során alkalmazták, annak révén mód nyílt annak figyelembe vételére, hogy az adott műhely tényleges fényezési költsége átlagosan mennyiben tér el attól az átlagköltségtől, amit a kalkulációs rendszerek mutatnak. A biztosító által meghatározott műhelyindex mértékével az elszámolás során korrigálták az Eurotax, illetve az Audatex szerint kalkulált átlagköltséget az adott műhely tekintetében. A műhelyindex alkalmazására, azaz az átlagos fényezési költségtől eltérő áron történő kifizetésre akkor került sor – a biztosítók nyilatkozata szerint –, ha a fényező műhely körülményei eltértek az átlagos feltételektől. A műhelyindex alkalmazása elviekben valóban képes lehetett egyediesíteni a kárkalkulációs szoftverek által kiszámított átlagos javítási költséget, azonban az alperes eljárása során beszerzett adatok alapján az rajzolódott ki, hogy a műhelyindex alkalmazása egyrészt nem volt általánosan elterjedt, az ezzel ellentétes I.r. felperesi állítást a vizsgálati adatok tényszerűen cáfolják, másrészt a műhelyindex sem volt feltétlenül alkalmas a torz mértékű fényezési átlagköltség valószínű korrigálására. A megkérdozett biztosítók eltérően viselkedtek a tekintetben, hogy a javítóműhelyek hány százalékánál alkalmaztak műhelyindexet, ez az érték azonban jellemzően 0-25% közötti mértékű volt (határozat 283. pont), a műhelyindex elterjedtsége kapcsán a hazai biztosítási piac legnagyobb biztosítóinak e nyilatkozatának

megkérdőjelezésére az I.r. felperes, mint importőr, egyszerű tagadása nem alkalmas, az az érv, hogy a kérdéses szoftverekben technikailag a műhelyindex egy állandó paraméter, amelynek ezért minden esetben kell a programban valamilyen értéket adni (alapesetben 100%), nem jelenti egyúttal a tényleges alkalmazást (a programfunkció eltérő értékű használatát). Műhelyindex alkalmazására eleve csak a biztosítóval szerződéses kapcsolatban álló műhelyek esetén kerülhetett sor, így a nem szerződéses javítóműhelyek esetén – amelyek száma a szerződéses javítóműhelyek számának többszöröse is lehetett – ez eleve szóba sem került. A műhelyindexszel érintett számlák az összes kárkifizetésnek csupán néhány százalékát tették ki. Mindezek alapján nem fogadható el az I.r. felperes azon állítása sem, hogy a kárkalkulációs szoftverek alapján számolt átlagárak előzetes átlagárak lettek volna: ellenkezőleg, azokat az elszámolások legnagyobb részében ténylegesen alkalmazták. A műhelyindex által betöltött korrekciós mechanizmus nemcsak hogy ritkán alkalmazott eszköz volt a piacon, hanem valójában érdemben sem volt képes betölteni azt a szerepet, hogy mindenki által elfogadott korrekciós mechanizmusként szolgáljon a kárelszámolások során. Ennek több oka is volt, pl. jellemzően a javítóműhely 100% fölötti mértékben kívánt műhelyindexet alkalmazni, így a kárkalkulációs szoftverekben beállított ár csökkentése nem valósult meg, az anyaghasználat kapcsán visszaélésekre adott lehetőséget, egyes javítók esetenként eltérő indexeket számláztak a különböző biztosító társaságok felé, így az inkább alku kérdése, mint valós, objektív korrekciós mechanizmus volt, a műhelyindexet elvileg minden árváltozás vagy technológiai változtatás után ismételtelen ki kellett volna mérni, erre azonban nem volt kapacitás (vö. biztosítói nyilatkozatokkal, a Fényező Tanács üléseinek jegyzőkönyveivel). Fontos kiemelni, hogy a versenyfelügyeleti eljárás során megkérdezett autójavító műhelyek döntő hányada úgy nyilatkozott, hogy az importőrök által számukra biztosított fényezőanyag árkedvezményt nem adták tovább, a javítási költségeik elszámolásakor figyelmen kívül hagyták, ezen a helyzeten pedig a műhelyindex alkalmazása nem változtatott, ugyanis a biztosítóknak nem volt eszköze az ellenőrzésre. Az eljárás során beszerzett bizonyítékok továbbá egyértelműen utalnak arra, hogy a biztosítók arra válaszul vették vissza a műhelyindex mértékét 100%-os értékre, hogy a Fényező Tanács ülésein nem sikerült elérniük a kárkalkulációs szoftverekben a fényezési átlagköltség valós értéken történő kiszámítását, vagyis a fényezőanyag importőrök és a biztosítók közti viták eredménytelensége vezetett a műhelyindexek korlátozottabb alkalmazására. A jogsértést egyébiránt egy – harmadik fél magatartásától függő – esetleges korrekció lehetősége sem tehetné meg nem történtté.

Az egyéb korrekciós mechanizmusok alkalmazása, a műhelyek által alkalmazott elszámolási ár kapcsán kiemelendő, hogy az eljárás során beszerzett bizonyítékok, így különösen a javítóműhelyek arra irányuló nyilatkozatai, hogy javítási költségeik elszámolásakor nem vették figyelembe a részükre nyújtott kedvezményeket, továbbá a Fényező Tanács ülésein lefolytatott viták és az a biztosítói törekvés, hogy a javítóműhelyeknek nyújtott kedvezmények valamilyen módon megjelenjenek a biztosítókkal történő elszámolás során, éppen arra utalnak, hogy ha lehetőség is volt az Audatex szoftverében tényleges költségek elszámolására, ez a gyakorlatban e korrekciós mechanizmus alkalmazására nem került sor, az a jogsértés megállapítása szempontjából irreleváns.

Az I.r. felperes figyelmen kívül hagyta, hogy a javítóműhelyek nem kötelesek a kárkalkulációs szoftverek számításai alapján elszámolni a biztosítókkal, bármely javítóműhely megteheti,

hogy valós költségei alapján, valós beszerzési és javítási költségei figyelembevételével számoljon el. Amennyiben azonban valamely javítóműhely az Eurotax vagy az Audatex szoftver alapján számol el, az elszámolás folyamata lerövidül, az ott kalkulált árakat fogadják el az elszámolás alapjául. Éppen ezért fontos, hogy a szoftverek által kalkulált átlagköltség megközelítőleg pontos, a valós árakat tükröző legyen. Természetesen sor kerülhet a szoftverek által számított ár korrigálására (pl. a műhelyindex figyelembe vételével), ez azonban jellemzően nem valósult meg a gyakorlatban, a már kifejtettek szerint.

Az I.r. felperes érvelésétől eltérően, van jelentősége annak, hogy a szervizek a fényezőanyagot milyen áron szerzik be, hiszen ha az mindig lényegesen olcsóbb az importőrök által az Eurotaxnak megadott ártól, akkor az azt mutatja, hogy az adott importőr nem a valós értékesítési árat adta meg az Eurotaxnak. Miután a szoftver a piac érdemleges részén, a fényező műhelyek által végzett és a biztosítók által térített javítások céljára eladott fényezőanyagok tekintetében szinte egyáltalán nem érvényesülő árak alapján határozta meg a fényezési átlagköltséget, a műhelyeknek értelemszerűen semmilyen ösztönzőtsége nem volt más árakon elszámolni a javítottak, a biztosítók felé. Ez a gyakorlat az importőrök, az adott termékeket értékesítők számára is kedvező, egyúttal a versenyt torzító volt, amennyiben csökkentette az egymással szembeni, illetve a feléjük a jellemzően B, C kategóriás fényezőanyagokat forgalmazóktól jövő versenynyomást. Az alperes sem vitatta, hogy a fényezőanyagok értékesítési piacán akár az árak szintjén, akár egyéb tényezők (oktatás, minőségbiztosítás, fényező eszközök és gépek biztosítása, stb.) tekintetében ne lenne verseny az adatszolgáltató importőrök között. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a verseny ne lehetne élesebb (az importőrök nem kényszerülnének még nagyobb kedvezmények nyújtására) akkor, ha a kárkalkulációs szoftverekben alkalmazott hazai fényezőanyag átlagárát nem határozták volna meg közvetetten a valósánál magasabb szinten. A versenyfelügyeleti eljárás során az a kép rajzolódott ki, hogy az autó újrafényezési anyagok forgalmazásának piacán a versenyfelügyeleti eljárásban eljárás alá vont, többnyire A kategóriás fényezőanyagokat értékesítő adatszolgáltató importőröknek komoly kihívást jelent a B, C kategóriás fényezőanyagokat forgalmazók térnyerése, az adatszolgáltató importőr vállalkozások számára racionális magatartás a veszteségminimalizálás. A rendszer lényege éppen az volt, hogy a kérdéses szoftver alkalmazásával a biztosítók mentesültek annak a terhe alól, hogy egyedileg ellenőrizzék, az adott kár, javítási igény költsége megfelelő, nem túlzó-e. Ebben a helyzetben éppen a felpereseknek, a jogsértésben elmarasztalt vállalkozásoknak tudható be, hogy a biztosítók felé milyen árak érvényesültek, és nem fordítva. A versenyjogi jogsértés megvalósulása szempontjából irreleváns, hogy a biztosító és a fogyasztó jogviszonyában polgári jogi szempontból megfelelően történt-e a teljesítés. Nem az a kérdés, hogy amennyiben a fogyasztók csak meghatározott magas áron tudják biztosított gépjárműveiket javíttatni, illetve a biztosításból fedezett javításokat elvégeztetni, akkor a biztosítónak ezeket a költségeket (díjakat) kell-e megtérítenie, hanem az, hogy e díjak alakulása, szintje meghatározásának módja az érintett vállalkozások versenyző piaci magatartásának következménye-e vagy valamely versenytorzító magatartás közrehatásaként alakul úgy, ahogy. Kiemelést érdemel, hogy az alperes sem az eljárás, sem a per során nem vitatta azt, hogy a biztosítók által a szervizeknek megtérített díjban a fényezőanyag beszerzési költségén kívül más tényező is benne foglaltatik, így pl. a szervizek haszonkulcsa, a fényezési munkadíj, valamint a szerviz fényezési tevékenységével kapcsolatos fix és változó költségek (pl. gépek,

felszerelések, energia). Ez azonban semmit sem von le abból a tényből, hogy mivel a szervizeknek megtérített díjnak nem vitatottan egyik eleme a fényezőanyag beszerzési költsége, annak a valóstól lényegesen eltérő mértéke az egész díjat torzítani fogja. Nyilvánvalóan ez okozhatta egyébként a biztosítók aggályait és egyáltalán érdekeltségüket e tényező mikénti alakulása vonatkozásában. Az I.r. felperes előadása semmilyen módon érdemben nem képes cáfolni az alperes által megállapítottakat. Az I.r. felperes azon érvelése, mely szerint az általa szolgáltatott listaár tényleges kiskereskedelmi ár lenne, nem elfogadható, mert nem reális feltevésen alapul.

Kiemelendő továbbá, hogy az alperes a versenyelőnyt nem a szervizeknek a biztosítók által megfizetett összegben látta, hanem abban, hogy a fényezőanyagot a szervizek az importőröktől az importőrök által feltüntetett listaáraknál jóval olcsóbban, jelentős kedvezménnyel vették, így megtehették azt, hogy valós költségeiket figyelmen kívül hagyva listaáron számoltak el a biztosítóval szemben (hiszen az Eurotax és az Audatex szoftverbe a magasabb listaárak kerülnek be). Az importőröknek is érdekükben állt, hogy a velük szerződéses kapcsolatban álló javítóműhelyek minél magasabb áron számolhassanak el a biztosítókkal, hiszen alacsonyabb elszámolási ár esetén az adatszolgáltató fényezőanyag importőröknek sokkal élesebb árversenyt kellett volna vívniuk egymással és más fényezőanyag márkákkal annak érdekében, hogy meg tudják tartani az ügyfélkörüket. Erre utalnak az alperesi határozat 521. pontjában ismertetett bizonyítékok. Az I.r. felperesi érvelés nyilvánvalóvá teszi, hogy végső soron az általuk szolgáltatott adatokból származó költségek jelentek meg mint tényleges kár (a károsodás helyreállításának költsége) a biztosítók felé. A jogsértés lényege pedig éppen az, hogy az importőrök azt követően is a ténylegestől eltérő magas listaáraikat adták meg az Eurotaxnak és az az alapján vitte be az adatokat a rendszerbe, hogy világossá vált számukra, az eredeti funkcióját – nevezetesen az, hogy biztosítók felé egy a valós költségeket jól közelítő módon bemutató árkalkulációs mechanizmus szerint kerüljön a javítási költség megjelölésre – a rendszer ezen áradatokkal nem képes betölteni. Az I.r. felperes érvelése meg kívánja fordítani a szolgáltatott adatok és a biztosítók által kifizetett javítási díjak közötti okozati összefüggést, ami azonban éppen a rendszer működési mechanizmusa, alapvető funkciója miatt elfogadhatatlan.

Az I.r. felperes hivatkozásával szemben az alperes nem értelmezte félre azon piaci viszonyokat, amelyek között a jogsértő magatartás kifejtésre került. A határozat 173. pontja kiemeli, hogy a hazai árszínvonalnak számos oka lehet, és hozzáteszi, hogy mindezek miatt a hazai és külföldi árak egy az egyben való összehasonlítása megtévesztő lehet, azt ugyanakkor az eljárás alá vontak egyike sem vitatta, hogy a magyarországi fényezőanyag átlagárak sok esetben magasabbak, mint a műhelyek által ténylegesen fizetett fényezőanyag árak. A határozat jogi értékelésének része is csupán annyit rögzít, hogy a hazai fényezőanyag árak magas voltáról – amit egyébként az eljárás alá vontak egyike sem kérdőjelezett meg, csupán indokát próbálta adni e magas árszintnek – készült egy kimutatás, és az eljárás során beszerzett bizonyítékok azt támasztják alá, hogy torzított elszámolási rendszert hozott létre a listaáras adatszolgáltatás. E tények rögzítéséből azonban alperes nem jutott arra a következtetésre, hogy a jogsértő magatartásnak konkrét versenykorlátozó hatása volt, mert azt nem tudta kimutatni, hogy az megjelent volna a biztosítási díjakban (határozat 551-553. pontok). Továbbá, az alperes nem állapított meg olyat, hogy ne lett volna verseny az autó

újrafényezési anyagok piacán: a beszerzett bizonyítékok alapján a kevésbé jó minőségű termékek fokozatok térnyerése jellemző volt a vizsgált időszakban, és nem állította meg a hatóság azt sem, hogy a kedvezmények növekvő mértéke ne lenne betudható a versenynek. Az alperes azt kifogásolta, hogy az egyre növekvő kedvezménysszintek mellett a listaáras adatszolgáltatás egyre jobban elszakadt a fényezőanyag importőrök valós áraitól. Önmagában az a tény, hogy verseny van egy adott piacon, még nem zárja ki, hogy a pozíciójukat veszítő felek összehangolják magatartásukat meglévő piaci helyzetük fenntartása, illetve a piacvesztés mértékének csökkentése érdekében, sőt, kifejezetten éles verseny esetén jellemző piaci magatartás az árak rögzítésére, piaci pozíciók megtartására irányuló versenytársi összefogás. Ugyancsak irreleváns a jogsértés megállapítása körében, hogy a jogsértő magatartás esetleg nem érte el tökéletesen a célját, mivel az A kategóriás importőrök piaci részesedése csökkent, hiszen elképzelhető, hogy jogsértés hiányában a résztvevő felek piaci részesedése még nagyobb mértékben csökkent volna. Nem vitás, hogy a gyengébb minőségű anyagot használó javítóműhelyek jól jártak azzal, hogy A kategóriás festékek alapján meghatározott árszinten számolhatták el javítási költségeiket a biztosítókkal, ugyanakkor a jogsértésben résztvevő A kategóriás festékforgalmazóknak szükségszerű érdeke volt annak biztosítása, hogy az általuk forgalmazott festékekkel végzett javítások is megfelelő profitot biztosítva elszámolhatók legyenek a kárrendezések során; tény, miszerint az A kategóriás festékimportőrök a meglévőnél élesebb versenyt kellett volna folytatniuk egymással és különösen a gyengébb minőségű festékanyagot forgalmazó, egyre jelentősebb szerepre szert tevő importőrökkel. A határozat 521. pontjában szereplő e-maileket az alperes nem értelmezte félre, a határozat részletesen elemezte, hogy azok miért alkalmasak a valós árakat nem tükröző listaáras adatszolgáltatás értelmének és az eljárás alá vontak indítékainak közvetett alátámasztására. Az idézett korabeli bizonyítékok mind ugyanarra a tényre világítanak rá, melyek közül a két legerősebb bizonyító erejű és leginkább egyértelmű irat a MABISZ javaslat és az Ergolakk Allianzhoz írt e-mailje, ezek vonatkozásában az I.r. felperes semmilyen ellenbizonyítást nem fogalmazott meg.

A listaáras adatszolgáltatás szükségszerűsége kapcsán kiemelendő, hogy az eljárás során nem nyert bizonyítást, hogy az Eurotax egyoldalú utasítására került volna sor a kiskereskedelmi listaáras adatszolgáltatásra. A határozat 515. pontja összegzi az eljárás során beszerzett, egymásnak jelentősen ellentmondó nyilatkozatokat. Kiemelendő, hogy nem önmagában a listaáras adatszolgáltatás ténye alapozza meg a jogsértés megállapítását, hanem hogy több eljárás alá vont, egymás magatartásáról tudva és másokkal összehangoltan cselekedve, akkor is listaáron szolgáltatott adatokat az Eurotaxnak, amikor számukra már nyilvánvaló volt (mivel a Fényező Tanács üléseinek rendszeres témájaként felmerült a probléma), hogy a benyújtott listaárak nem tükrözik a valós kiskereskedelmi árakat. Maga az I.r. felperes sem cáfolta, hogy a jogsértéssel érintett időszakban köztudott volt, miszerint a jogsértésben résztvevő felek által benyújtott árlisták nem tükrözték megfelelően a tényleges kiskereskedelmi árakat, miközben nem állapítható meg semmilyen külső kényszer a piacon ténylegesen érvényesülő áraktól eltérő, azoknál érdemben magasabb listaárak szolgáltatására.

A jogsértő felek akarategységére vonatkozó I.r. felperesi érvelés kiinduló hipotézise – miszerint az Eurotax egyoldalú iránymutatása lett volna a listaáras adatszolgáltatás kötelezettsége – nem nyert igazolást, az alperesi határozat pedig azt is megfelelően

alátámasztja, hogy a valós kiskereskedelmi áraktól jelentősen eltérő listaáras adatszolgáltatás versenyelőnyt jelenthetett a jogsértésben részt vett A kategóriás festékimportőrök számára. Az I.r. felperes által idézett uniós jogesetek nem alkalmazhatók a jelen ügyre, mert az Eurotax egyoldalú aktusa hiányában nem kellett bizonyítania az alperesnek, hogy a jogsértésben résztvevő fényezőanyag importőrök az Eurotaxszal akarategységben cselekedtek.

A fentebb is már kifejtettek alapján nem fogadható el, hogy bármely alternatív racionalitás indokolta volna a listaáron történő adatszolgáltatást, mely tény kizárja az összehangolt magatartás megállapíthatóságát: sem az nem nyert igazolást, hogy az adatszolgáltatás e módja az Eurotax előírása volt, sem pedig az, hogy a listaáras adatszolgáltatás nem lehetett alkalmas a jogsértésben résztvevő importőrök piacvédelmére.

Az Eurotax, illetve az Audatex képviselőinek () kihallgatására vonatkozó tanúbizonyítást a bíróság, – mint a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelent (Pp. 3. § (4) bek.) – mellőzte. A versenyfelügyeleti eljárás során az alperes a szoftverek céljára, az adatszolgáltatás mikéntjére és a műhelyindex szerepére, elterjedtségére, továbbá a felperesek által szolgáltatott adatok felhasználására vonatkozó, az ügy eldöntése szempontjából releváns információkat is beszerezte, e körben a nevezett cégek képviselőit is meghallgatta. Az I.r. felperes nem mutatta be, hogy az adott kérdések tekintetében miért pont az általa megjelölt személyek meghallgatása bírhatna döntő jelentőséggel, és különösen, hogy nyilatkozatuk miként lehetne releváns az eljárás során beszerzett, adott esetben maguk az eljárás alá vontak által szolgáltatott bizonyítékokhoz képest. Megjegyzendő, hogy ha a kárkalkulációs szoftverek célja az I.r. felperes érvelését elfogadva az is lett volna, hogy magánszemélyek által elérhető anyagbeszerzési áron határozza meg a javítási költségeket, akkor nem folyt volna éveken keresztül vita arról a Fényező Tanács ülésein, hogy miért okoz problémát a biztosítóknak a valós árakat nem tükröző listaáras adatszolgáltatás. Megjegyzendő, hogy az Eurotax, illetve az Audatex szoftverek céljával kapcsolatban az I.r. felperes a vizsgálat során benyújtott adatszolgáltatásában azt állította, hogy a sérült járműjavítás után a jármű tulajdonosával szerződött biztosító társaság, a szerződéstől függően megtéríti a javítás költségeit, a valós költség meghatározása bonyolult, ezért fejlesztettek ki különböző kalkulációs szoftvereket (Eurotax, Audatex), megkönnyítve ezzel az elszámolást. Ezen nyilatkozat alapján az Eurotax és az Audatex célja a javítási költségek és így a fényezői munka költségének a meghatározása (vö. a határozat 174-176. pontjaival).

A II.r. felperes esetében a bíróság nem tartotta relevánsnak a per eldöntése szempontjából az eljárás tárgyára vonatkozóan előterjesztett kereseti kifogását. A határozatban részletesen rögzítettek szerint a II.r. felperes a jogsértőnek minősített magatartást tanúsította, az eljárás tárgyaként megjelölt magatartások, vizsgálati szempontok esetében történő – hivatkozott – értelmezhetetlenségének ezen túl további jelentősége nincs.

A II.r. felperes disztribútori értékesítése kapcsán kiemelendő, hogy 2004 óta kétségek nélkül területi forgalmazókon keresztül árulta a termékeit, három disztribútora azonban a II.r. felperes tulajdonosa is volt egyben. Igaz, hogy a II.r. felperesnek nem volt közvetlen kapcsolata a végfelhasználókkal, ugyanakkor magatartása közvetlen hatással volt a végfelhasználói piacra két szempontból is, egyrészt az általa az Eurotaxnak benyújtott,

kalkulált kiskereskedelmi árlistán keresztül a magyarországi fényezési munkák elszámolásának alapjául szolgáló fényezőanyag átlagára, másrészt az általa a disztribútorainak értékesíthető mennyiség nagyságát (és így piaci részesedését) alapvetően a végfelhasználók (műhelyek) által támasztott kereslet határozta meg, így nyilvánvaló érdeke fűződött ahhoz, hogy termékei minél nagyobb mennyiségben jussanak el a műhelyekhez, piaci részesedése ne csökkenjen más festékanyagok rovására. Ebből következően akár a közvetlen kiskereskedelmi, akár a nagykereskedelmi (disztribútoroknak történő) értékesítés esetén is fontos szempont, hogy az adott márkájú termékkel történő fényezés milyen áron számolható el a kalkulációs szoftverek alapján. Ekként a II.r. felperes ugyanúgy érdekelt volt a magas fényezési átlagár kialakításában, mint más, a jogsértésben elmarasztalt felek, akik közvetlenül értékesítettek a javítóműhelyeknek. A jogsértés megállapíthatósága szempontjából tehát nem releváns az, hogy a II.r. felperes kizárólag disztribútori értékesítést végzett, mivel tevékenysége ugyanolyan módon érintette a végfelhasználói piacot, mint más, kiskereskedelmi értékesítést végző eljárás alá vontak tevékenysége, és a jogsértés megvalósításában való érdekeltsége sem különbözött más eljárás alá vontakétól. A II.r. felperes is tagja volt a Fényező Tanácsnak, amelynek az ülésein többször szóba került a listaáras adatszolgáltatás problematikája, így nem fogadható el azon érvelése, hogy előtte nem volt ismert, hogy milyen árat kell adatszolgáltatás keretében megadnia.

A II.r. felperes esetében a határozat 215-218. pontjaiban foglalt, számos korabeli okirati bizonyíték egyértelműen és minden kétséget kizáróan arra utal, hogy felperes tudatosan manipulált árlistát nyújtott be az Eurotaxnak; a felperestől független források, illetve a II.r. felperesi vállalkozáson belül keletkezett iratok (táblázat, e-mail) egyaránt azt mutatják, hogy a felperes által forgalmazott Glasurit termékek árlistái nem feleltek meg a valóságnak. A II.r. felperes ezt megcáfoló érveket, bizonyítékokat sem a versenyfelügyeleti eljárás során, sem pedig a perben nem hozott fel, saját előadása szerint is az árlistáját úgy képezte, hogy a kedvezmény nélküli nagykereskedelmi nettó árára kiskereskedelmi árrést számolt rá és ezt bruttósította a hatályos általános forgalmi adótörvény szabályai szerint, az így számított kiskereskedelmi ár nem tartalmazta az általa a disztribútorainak nyújtott kedvezményeket. Kiemelendő, hogy az egyes importőrök árlistáinak tudatos meghamisítását az alperes nem önálló jogsértésként értékelte, miután az nem nyert bizonyítást, hogy arra egymással akarategységben cselekedve került volna sor, e körülményt a bíróság kiszabásakor, a jogsértéshez való viszonyulás körében, a felróhatóság mértékének meghatározásánál értékelte súlyosító körülményként.

A Fényező Tanáccsal kapcsolatos II.r. felperesi érvelés kapcsán hangsúlyozza a bíróság, miszerint a határozat nem a II.r. felperes Fényező Tanács tagjaként tanúsított magatartását kifogásolta, a jogsértő magatartást nem a Fényező Tanács üléseinek alkalmával hozott döntések jelentették. A felperesnek felrótt jogsértés az, hogy más elmarasztalt adatszolgáltató importőrökkel összehangoltan, versenykorlátozó céllal a tényleges eladási árat jóval meghaladó listaáras adatszolgáltatást nyújtott az Eurotaxnak. A Fényező Tanácsban való jelenlét azért fontos, mert az alperesnek nem állt a rendelkezésére olyan irat, amely közvetlenül bizonyítaná, hogy a jogsértésben részes felek kifejezett és közvetlen kétoldalú megbeszélést folytattak volna arról, hogy listaáron szolgáltatnak adatot. Ugyanakkor – a határozat 517. pontjában kifejtettek szerint – az minden kétséget kizáróan megállapítható volt,

hogy a Fényező Tanács ülései – az üléseken való aktív részvételtől függetlenül – megfelelő alkalmat jelentettek arra, hogy a fényezőanyag importőrök számára világossá váljon, az adatszolgáltatást valamennyiük listaáron teljesíti, és hogy a listaárak nem tükrözik a valós piaci árakat. E körülmények lehetővé tették számukra azt, hogy egymás viselkedésének ismeretében azonos módon, összehangoltan cselekedjenek az adatszolgáltatás kapcsán, holott tisztában voltak azzal, hogy listaáras adatszolgáltatásuk a fényezési átlagköltség valós szintjének torzulásához vezet.

A jogsértés megállapíthatósága kapcsán, a II.r. felperes kereseti érvei mentén kiemelendő még, hogy a határozat 540-542. pontjában ismertetett AC-Treuhand ügyben kifejtett szempontok (szubjektív és objektív feltételek) vizsgálata csak olyan vállalkozások esetében szükséges, akik nem közvetlen versenytársként, hanem a kartellt segítő vállalkozásként vesznek részt a jogsértés megvalósításában, a II.r. felperes pedig nem ilyen vállalkozás. A II.r. felperes esetében a vonatkozó töretlen esetjog alapján a versenykorlátozó célú megállapodás vagy összehangolt magatartás megállapításakor nem szükséges a tudattartalom, szándék, célzat vizsgálata. Az a II.r. felperesi érv nem foghat helyt, hogy a jogsértés megvalósításában még passzív szerepet sem töltött be, a II.r. felperes valós árait nem tükröző árlistáinak megküldésével aktív szerepet játszott a jogsértő magatartás megvalósításában.

A III.r. felperes kereseti érvelésével szemben a bíróság megállapította, hogy az alperes az ügyindító végzés keretein belül meghatározott magatartást vizsgált, és e körben hozta meg a jogsértést megállapító határozatát. Az ügyindító végzés szövege szerint az eljárás tárgya annak megállapítása, hogy a legnagyobb hazai autófényezőanyag-importőrök – legalább 2003 óta és legalább évente kétszer – a biztosítókkal és a szakmai érdekképviselletekkel közös megállapodások alapján kialakított fényezési árindex meghatározásához igazodva, a Fényező Tanács üléseit használva egyeztetnek-e a gépjármű fényező- és segédanyagok áremeléséről, az autójavitók, biztosításra történő javítás során elszámolható díjainak nagyságáról. Az eljárás kiterjed továbbá annak vizsgálatára, hogy a Fényező Tanács működtetése alkalmas lehet-e az új piacra lépők versenyképességének csökkentésére és esetleges piacra lépésének csökkentésére. A végzés alapján a vizsgálat egyértelműen kiterjedt arra, hogy a legnagyobb hazai autófényezőanyag-importőrök egyeztettek-e a gépjármű fényező- és segédanyagok áremeléséről, az autójavitók, biztosításra történő javítás során elszámolható díjainak nagyságáról. Önmagában az, hogy a végzés nem nevesítette az adatszolgáltatás tényét, nem értelmezhető úgy, hogy az adatszolgáltatás, annak körülményei vizsgálata ne lenne tárgya az eljárásnak, hiszen a kárkalkulációs szoftverekben alkalmazott árat nyilvánvalóan befolyásolja az adatszolgáltatás és az ennek kapcsán tanúsított magatartás.

Az alperes a III.r. felperes eljárás során kifejtett védekezését nem hagyta figyelmen kívül, érveit megfontolta, a megfogalmazott felvetésekkel kapcsolatos álláspontja a határozatból (sok helyütt kifejezetten nevesítetten) kiolvasható.

Az ügyintézési határidő túllépése kapcsán a III.r. felperes által előadottak körében a bíróság a korábban kifejtettekre visszautal. A III.r. felperes által e körben felhívott jogszabályhelyek kapcsán kiemelendő, hogy a Tptv. 43/H. §-a a bejelentéses eljárást szabályozza, így annak a jelen esetben relevanciája nincs; az alperes a határozatát – a III.r. felperesi érveléssel szemben

– nemcsak az elintézési határidő lejárta után megismert adatokra alapította, valamennyi rendelkezésére álló információt figyelembe vett. határozatában kifejezetten hivatkozott a korábban keletkezett iratokra is.

A III.r. felperes tévesen hivatkozott arra, hogy az alperes okfejtése szerint versenyt korlátozó magatartás az, ha a piaci szereplők a listaárakból egyes vevőknek kedvezményt biztosítanak, a határozat ilyen nem tartalmaz. A megállapított jogsértés abban nyilvánult meg, hogy a részt vevő vállalkozások az általuk a gyakorlatban alkalmazott valós áraktól gyökeresen eltérő listaárakat nyújtottak be az Eurotaxnak, és ezáltal torzították a jellemzően alkalmazott kárkalkulációs szoftverek által kalkulált fényezési árszintet. A jogsértés leírását a határozat VIII.3.6. pontja részletesen tartalmazza.

A határozat megalapozatlanságára hivatkozó III.r. felperesi érvelést sem tartotta helytállónak a bíróság. A határozat IV. fejezete részletezi, hogy a vizsgált magatartással mely piacok érintettek, azokon milyen szereplők vesznek részt, és ők milyen viszonyban vannak egymással. A határozat V. fejezete összegzi a vizsgálat által feltárt tényeket, kimerítően ismerteti valamennyi feltárt bizonyítékot. A határozat VIII. fejezete ismerteti az alkalmazandó jogszabályokat, a vizsgált magatartások szempontjából releváns esetjogi háttérrel és kialakult gyakorlatot, elemzi a jogsértéssel kapcsolatos bizonyítékokat és részletesen bemutatja, hogy e bizonyítékok alapján megállapított tényállásra alapozva az alperes miért találta jogsértőnek az egyes eljárás alá vontak, köztük a III.r. felperes magatartását. A határozat 618. pontjában az alperes azt is kifejtette, hogy egyértelmű, miszerint az egyes vizsgált magatartások esetén ki minősül fogyasztónak és ki versenytársnak, a jogsértés szempontjából az a lényeges, hogy az érintett adatszolgáltató festékanyag importőrök egymás versenytársai, illetve az ő versenytársaiknak tekinthető minden olyan vállalkozás, amely autó-újralfényezésre használt festékek forgalmazásával foglalkozik. A bíróság álláspontja szerint a III.r. felperes pusztán állította a határozat megalapozatlanságát, a bizonyítékok megjelölése, a történeti tényállás és a jogi értékelés hiányát, illetve téves voltát, a határozatban használt definíciók tisztázatlanságát, állításait azonban semmilyen konkrétummal sem támasztotta alá.

A III.r. felperesnek a Tpv. 2. §-ában foglaltakra hivatkozó érvelésére a bíróság kiemeli, hogy a Tpv. 86. § (1) bekezdése alapján a 2-7. §-okban foglalt rendelkezések megsértése miatti eljárás lefolytatása a bíróság – és nem az alperes – hatáskörébe tartozik, így a felperes érvelése teljességgel irreleváns. A felperessel szemben nem is ezen jogszabályhely, hanem a Tpv. 11. §-a alapján állapított meg jogsértést a hatóság, mely a versenykorlátozó vagy -torzító megállapodásokat tilalmazza. A hiányolt ok-okozati összefüggés kapcsán, annak az alperes a határozatában (165. pont) indokát adta, hogy miért nem tartotta indokoltnak az eljárásban szakértő kirendelését, a felperesi állítással ellentétben a festék ára a fényezési költségeken belül nem tekinthető 1% alattinak, adatszolgáltatás szerint a fényezőanyag a teljes javítás mintegy 10%-át tette ki.

A közigazgatási eljárásban hangfelvétellel keletkezett jegyzőkönyvet az alperes – a III.r. felperes kérelmére – a per során írásba foglalta, ennek ellenére a III.r. felperes a jegyzőkönyvben foglaltak perbeli, a jegyzőkönyv felvételét követően született határozat jogszabálysértő voltát alátámasztó relevanciáját nem mutatta be, így azt a bíróság figyelembe

venni nem tudta.

A III.r. felperes által indítványozott Eurotax és AZT megkeresését és nyilatkoztatását, továbbá a gépjármű szakértői bizonyítást a bíróság – szintén mint a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelent, előbbi indítványt elkészttségére tekintettel is (Pp. 3. § (4) bek.) – mellőzte. Az alperes a határozatában cél- és nem pedig hatásalapú jogsértést állapított meg, így a perben nem volt indokolt vizsgálni azt, hogy a felperesek által szolgáltatott adatok felhasználása mérhető kihatással volt-e a javítási költségekre. Továbbá, a bíróság megítélése szerint a III.r. felperes által megjelölt kérdés nem szakkérdés, hanem olyan ténykérdés, melynek megítéléséhez különös szakértelem nem szükséges. Az alperesi határozat 164-165. pontja egyébiránt tartalmazza, hogy a javítási költségnek része a fényezési költség is, így a fényezési díj egy elemét képező adat torzított volta nyilvánvalóan torzítja az egész rendszert. Itt is megjegyzendő, hogy ha nem lett volna torz a számítási rendszer, akkor nem folyt volna éveken keresztül vita arról a Fényező Tanács ülésein, hogy miért okoz problémát a biztosítóknak a valós árakat nem tükröző listaáras adatszolgáltatás.

Az alperes törvényben meghatározott feladata, hogy a fogyasztók védelme és a versenyszférában működő piaci szereplők tiszta (jogszerű) és kiegyensúlyozott versenyének biztosítása érdekében a piac szereplőinek tevékenységét ellenőrizze, a tapasztalt jogellenességeket kiküszöbölje, az alkalmazott szankció révén a speciális és generális prevenció eszközeivel élve a jogsértőt, valamint a piac többi szereplőjét a további jogsértéstől visszatartsa. Ennek érdekében, a Tpv. 78. § (1) bekezdése alapján az eljáró versenytanács bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a versenytörvény rendelkezéseit megsérti. Tekintettel arra, hogy a felperesek a fentiek szerint versenyjogsértést követtek el, velük szemben a bírság kiszabására jogszerűen került sor. A (büntetés-jellegű) bírság szankciót a ténylegesen elkövetett jogsértés súlyához, jellegéhez, valamint az adott ügyben feltárt enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodóan, mérlegeléssel kell kiszabni, aminek főbb szempontjait – példálózó jelleggel – a Tpv. 78. § (3) bekezdése határozza meg. Eszerint a bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg. Az alperes a bírság körében is köteles a döntésének indokát adni, a mérlegelésében szerepet játszó körülményekről, azok mikénti értékeléséről beszámolni, ezáltal biztosítani a mérlegelési jogkörében hozott határozatrész jogszerűségének kontrollálhatóságát, az érdemi bírósági felülvizsgálat lehetőségét. A Pp. 339/B. §-a szerint mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. Ebből következően ha a felperes által elkövetett jogsértés miatt kiszabott bírság mértékét az alperes a Tpv-ben írt keretek között, a Tpv-ben rögzített és az ügyben irányadó egyéb releváns, a bírságkiszabás során figyelembe jövő valamennyi alanyi és tárgyi tényezőt felderítve, és azokat helyesen: súlyuknak, nyomatékuknak megfelelően értékelve, okszerűen mérlegelve határozta meg, szem előtt tartva

a szankcionálás speciál- és generálpreventív célját, vagyis az egyéni és az általános megelőzés szempontjait is, és mindezt a határozatában a kellő mértékben, megfelelően megindokolta, akkor a mérlegelési jogkörben hozott döntés jogszerű. Felülmérlegelésre, avagy méltányosság gyakorlására a bíróságnak a közigazgatási perben törvényes lehetősége nincs. A perbeli esetben a bíróság megállapította, hogy a versenyhatóság a konkrét ügyben releváns enyhítő és súlyosító körülményeket körületekintően, az ügy egyedi jellegzetességeit is figyelembe véve feltárta, helyesen vette számba, azokat a súlyuknak, nyomatékuknak megfelelően értékelte, okszerűen mérlegelte, és ennek indokairól a határozatában kellő részletességgel számot is adott, biztosítva a bíróság számára az érdemi felülvizsgálat lehetőségét e körben is. Az alperes által a bírságkiszabás körében kifejtettekkel a bíróság egyetértett, a felperesek a kereseteikben olyan érveket nem hoztak fel, amelyek a terhükre értékelt, illetve a javukra figyelembe nem vett körülmények tekintetében a mérlegelés okszerűségét, megalapozottságát, törvényességét kétségbe vonták volna.

Az I.r. felperes érvelésével szemben jogsértése bizonyított, az alperes a magatartást az alapösszeg meghatározásakor a legsúlyosabb kartellektől kifejezetten eltérően értékelte, továbbá, az alperesi határozat részletes indokolást tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a verseny veszélyeztetettsége körében milyen szempontokat értékelt, és jutott arra a következtetésre, hogy a jogsértést közepesen súlyosnak minősíti. Utal arra a bíróság, hogy az I.r. felperesi előadással szemben a határozat nem állapította meg a jogsértés piaci hatásának hiányát, annyit rögzít, hogy bár empirikusan nem mutatható ki a vizsgálat során beszerzett adatok alapján, hogy a biztosítási díjak kifejezett növekedéséhez vagy az indokoltnál lassabb ütemű csökkenéséhez hozzájárult a jogsértő magatartás, azonban a jogsértés ilyen hatás kiváltására alkalmas lehetett; emellett bizonyított tény, miszerint a listaáras adatszolgáltatás érintette a verseny árdimenzióját, illetve hogy az alkalmas volt a versenykorlátozásra, az adatszolgáltató festékanyag importőrök piaci helyzetének stabilizálására, annak objektív külső körülményre visszavezethető volta pedig nem igazolt. A korrekció lehetőségét nem volt indokolt az I.r. felperes javára figyelembe venni, mert ez a vizsgált időszak egy részében egyáltalán nem volt jellemző, korábban is csak az elszámolások egy töredékét érintette, így valós piaci hatása nem lehetett, alkalmazása pedig nem is az I.r. felperesen múlt; az Audatex szoftverének sajátosságát az alperes pedig megfelelően értékelte. A jogsértéssel elért előny hiánya nem tekinthető enyhítő körülménynek. Az I.r. felperes felróhatósága kapcsán annak van jelentősége, hogy a súlyos versenyjogsértő magatartást tanúsító I.r. felperes ezen magatartása nyilvánvalóan nem felel meg a társadalom értékítéletének, és ezzel tisztában is kellett lenniük. Az I.r. felperes teljesítőképességének figyelembe vételére pedig, hivatkozásával szemben sor került a bírság kiszabásakor: egyrészt mert az alperes a kalkulált bírságösszeget a kiszabható törvényi maximum összegre leszállította, másrészt hosszú, 18 havi részletfizetést engedélyezett neki, mely körben döntését a határozata 593-594. pontjaiban alaposan meg is indokolta. Bírságcsökkentésre a hazai és az uniós versenyjogi gyakorlatban is csak a legkivételesebb esetekben kerülhet sor, az alperes rámutatott, hogy az I.r. felperes nem volt olyan kivételes és igazoltan különleges pénzügyi helyzetben, ami a bírság mértékének csökkentését indokolta volna.

A II.r. felperes kifogásaira reagálva kiemelendő, hogy bár a II.r. felperes valóban disztribútori értékesítést végzett, jogsértő magatartásának célja és hatása azonos azokkal a jogsértésben

marasztal felekével, akik kiskereskedelmi értékesítést folytattak, a határozat 574. pontjában foglaltak tehát ugyanúgy vonatkoztathatók felperesre, mint más eljárás alá vontakra. A II.r. felperes kiemelten a bírság körében hivatkozott az ügyintézési határidő túllépésére és annak az ügy érdemére kiható voltára. A korábban kifejtettekén túl, ezzel összefüggésben a bíróság először is kiemeli, hogy álláspontja szerint az ügy érdeméhez szűkebb értelemben csak a jogsértés megállapítható volta tartozik, a bírság valójában már csupán e megállapításhoz kapcsolódó járulékos kérdés. Emellett, a vállalkozásnak a határozathozatalt megelőző évi nettó árbevétele a bírságmaximum tekintetében valóban releváns kérdés, de csak azért, mert annak az a funkciója, hogy a kiszabott bírság mértéke ne jelentsen elviselhetetlen terhet a vállalkozás számára; ez a funkció pedig a II.r. felperes esetében sem sérült, hiszen e vonatkozásban mindig a vállalkozás aktuális teherbíró képessége a releváns. Hangsúlyozza továbbá a bíróság, hogy a Tptv. kógens anyagi jogi szabálya (78. § (1) bek.) miatt a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételtől eltérő adatot a II.r. felperes vonatkozásában sem a bíróság, sem egy esetleges megismételt eljárásban az alperes nem vehetne figyelembe.

A III.r. felperes előadására a bíróság rámutat, hogy a teljesítőképesség figyelembe vételére esetében is, hivatkozásával szemben sor került a bírság kiszabásakor: egyrészt mert az alperes a kalkulált bírságösszeget a kiszabható törvényi maximum összegre leszállította, másrészt szintén hosszabb, 12 havi részletfizetést engedélyezett neki, mely körben döntését a határozata 595-597. pontjaiban alaposan meg is indokolta. Az alperes figyelembe vette a III.r. felperes által felajánlott kötelezettségvállalást: a határozat 606. pontja ismerteti a kötelezettségvállalás tartalmát, 608. pontja pedig megindokolja, hogy az miért nem alkalmas annak elfogadására. Az alperes a bírság kiszabása körében emellett kifejezetten enyhítő körülményként értékelte azt a tényt, hogy felperes az eljárásban jelezte kötelezettségvállalási szándékát (határozat 579. pont).

Az adott ügyben feltárt összes tényezőt szem előtt tartva a bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperesekkel szemben kiszabott bírságok mértéke eltúlzottnak nem tekinthető, az előbb írt törvényes speciál- és generálp preventív célokkal (az egyéni és általános megelőzés szempontjaival) arányban áll, azok eléréséhez szükséges és egyben elégséges is.

A felülvizsgálni kért közigazgatási határozat a keresetekben megjelölt körben, az ügy érdemét érintően nem bizonyult jogszabálysértőnek, ezért a bíróság a felperesek kereseteit a Pp. 339. § (1) bekezdése alapján elutasította.

Az alperes költségeinek megfizetésére a felperesek a Pp. 78. § (1) bekezdése és 82. § (2) bekezdése alapján kötelesek. A bíróság a perköltség összegét a Pp. 67. § (2) bekezdésére is figyelemmel, a Pp. 75. § (1) és (2) bekezdései, valamint 79. § (1) bekezdése alapján, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletben (a továbbiakban: IM rendelet) foglaltakra is figyelemmel határozta meg, szem előtt tartva mindenekelőtt a per tárgyának értékét (IM rendelet 3. § (2) bek.), de értékelve a jogvita bonyolultságát, a képviselő szakmai nehézségét, továbbá az előkészítő munka (beadványok elkészítése), illetve a tárgyaláson való megjelenés és nyilatkozattétel időigényét is (IM rendelet 3. § (6) bek.).

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (1) bekezdésében és 42. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott mértékű kereseti illeték viselésére a felperesek a költségmentesség bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelesek.

Budapest, 2015. október 1.

dr. Remes Gábor s.k.
bíró